Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

[К]ПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министриүүдэй Соведэй орган

[...]най 1921 оной [...]ниин 21-һээ гарана | № 285 (14396) | 1976 оной декабриин 5, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

Мүнөөдэр—Совет Конституциин үдэр

ҮБЭЛЭЙ ҮЕДЭ УЛАМ ЕХЭЭР ҺҮ ҺААХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЕ!

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

[К]ПСС-эй гэшүүн, үнинэй мэдээжэ болоһон һаалишан [...]та Дугаржаповна Цыбендоржиева Сэлэнгын аймагай [...]м» колхоздо хүдэлдэг. Жэл бүри түрүү һаалишан [...] бүриһөө 3.000-һаа үлүү килограмм һү һаадаг. [...]а оной 11 һарын хугасаа соо Ашагта Дугаржапо[ва] [...]эн бүриһөө 2.600-һаа дээшэ килограмм һү һаажа, [социа]лис мүрысөөндэ шалгараа.

[Заха]аминай аймагай Михайловкын совхоздо [...]агша хонишоноор Илларион Иванович Янь[...] 20-ёод жэлдэ хүдэлжэ ябана. Тэрэ байгша ондо [...]эхэ хонин бүриһөө 103 хурьга абажа, түл[...]һэн байна. Эрхим амжалта түйлаһанайнгаа [...]ю Илларион Иванович Ажалай Улаан Тугай [...]ор, «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» болон [...]Х-гай бронзо медальнуудаар шагнагдаһан

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГ

ГАБШАГАЙ ХҮДЭЛМЭРИ

Арбадхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй дүүрэтэр үсөөн үдэрнүүд үлэбэ. Тиимэһээ малшан бүхэн жэлэй эхинһээ хэһэн ажалаа хаража, абаһан социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ, ерэхэ жэлэйнгээ түсэб тодорхойлхо саг ойртожо байна.

Манай «Авангард» колхозой һаалишад жэлэй эхинһээ хойшо яһала һайнаар хүдэлжэ байна. Үнгэрһэн 10 һарын туршада гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргээ. Һүүлэй мэдээгээр 6.823 центнер һайн шанартай һүн бэлэдхэлэй пунктда эльгээгдээ. Энэнь хараалһан түсэбһөө 523 центнерээр үлүү болоно

Колхоз соо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ һү һаалиин 1-дэхи фермэ түрүүлжэ ябана. Тус коллектив жэлэй туршада 3530 центнер сагаан эдеэ гүрэндэ худалдаха аад. һүүлэй мэдээгээр 3.775 центнер худалдаа Фермын түрүү һаалишан Тамара Федоровна Третьякова арба һарынгаа даабари 126 процент дүүргэжэ, үнеэн бүриһөө 2439 килограмм һү һаагаа. Жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө хоёр мянга гаран килограмм һү һааһан һаалишад олон. Тэдэнэй тоодо Е. В Емельянова, А. И. Булдакова болон бусад ороно. Жэлэй дүүрэтэр эндэхи һаалишад 1200 центнер һү түсэбһөө үлүү худалдахаар хараална.

Е. ДУБИНИНА.

ТҮРҮҮШЫН АМЖАЛТА

«Восход» колхозой һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тула байгша ондо габшагай һайнаар хүдэлбэ. Тэдэнэр социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, бии байһан арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэхын түлөө шармайн оролдоо.

Ажахын һаалишад энэ жэлдэ гүрэндэ һү худалдаха түсэбтэ даабаряа болзорһоонь 40 хоногоор урид үлүүлэн дүүргэһэн тухайгаа мэдээсэбэ. Түсэбэй ёһоор 6250 центнер һү худалдаха байбал, ноябриин 21-нэй байдалаар 6250 центнер бэлэдхэлэй пунктда оруулаа. Энэнь нёдондоной энэ үеынхиһээ 860 центнерээр ехэ болоно.

Колхозой һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Ксенья Феоктистовна Калашникова, Агафья Калиновна Русина, Татьяна Григорьевна Калашникова, Наталья Федоровна Русина гэгшэд эрхимлэжэ ябана. Дүршэл ехэтэй һаалишан Ксенья Феоктистовна байгша оной январь-ноябрь һарануудта үнеэн бүриһөө 2100 гаран килограмм һү һаагаа. Тиихэдэ Н. Ф. Русина харууһалдаг 25 үнеэнһээ хамтадаа 500 гаран центнер һү абаһан байна. Дээрэ дурсагдаһан түрүү һаалишад арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ абаһан социалис уялгаяа дүүргэхэ дүтэлөө. Тэдэнэр үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябадаг юм.

«Восход» колхозой һаалишад өөһэдынгөө арга боломжонуудые тооложо үзөөд. жэлэй дүүрэтэр 750—800 центнерһээ бага бэшэ һү энэ жэлэй түсэбһөө үлүү гүрэндэ худалдаха зорилго табиба. Тэдэнэй шэнэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ байһандань найдамаар

А НАГАСЛАЕВ,
аймагай газетын корреспондент.

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДАЙ ГҮРЭНДЭ МЯХА. ҺҮ, ҮНДЭГЭ ТУШААХА ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЭ ТУХАЙ

1976 оной декабриин 1 нэй мэдээн.

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Мяхан	Һүн	Үндэгэн
Баргажанай	69	90	100
Баунтын	96	93	—
Бэшүүрэй	58	93	100
Зэдын	66	85	95
Яруунын	77	94	—
Загарайн	56	87	—
Захааминай	79	87	—
Кабанскын	71	88	—
Хэжэнгын	59	94	—
Хурамхаанай	57	84	—
Хяагтын	57	91	—
Мухар-Шэбэрэй	55	90	—
Ахын	93	99,4	—
Прибайкалиин	63	94	—
Хойто-Байгалай	72	117	—
Сэлэнгын	68	90	—
Түнхэнэй	81	86	95
Улаан-Үдын	73	89	94
Хориин	59	89	84
Республика бүхыдөө:	67	89	94

МУХАР-ШЭБЭР

ЭРХИМЛЭГШЭД ОЛОШОРНО

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ даабари болзорһоонь урид дүүргээ. Мүнөө тэдэнэр түсэбһөө гадуур һү тушаана. Энэ жэлдэ колхозой ажалшад 11.250 центнер һү һааха зорилго урдаа табиһан байгаа. Эдэнэр мүнөө даабариһаа гадуур 370-аад центнер һү һаагаад байна.

Колхозой Никольскын фермын гушан хоёр һаалишадай хори гаранинь жэлэйнгээ социалис уялга дүүргэнхэй. Түрүү һаалишад Хайрулина, Ерофеева, Брылева болон бусад жэлэйнгээ даабари 30—40 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ ябана.

Аймагай нүгөөдэ — «Знамя Ленина» колхозой Дээдэ-Саянтын фермын эрхим һаалишад Полина Сучкова, Варвара Ковалева гэгшэд жэлэйнгээ даабари болзорһоонь урид бэелүүлһэн тухайгаа элидхэбэ. Тэдэнэр жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө 2300-һаа дээшэ килограмм һү һааба.

ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭБЭ

«Эрдэм» совхозой Бэрээнэй фермын һаалишад арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ амжалтатай һайнаар ажаллажа байна. Тэдэнэр ажахын фермэнүүдэй коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэнэ. Жэлэй туршада фермын һаалишад 2960 центнер һү гүрэндэ тушааха түсэбтэй байгаа һаа, тэрэнээ ноябриин хахадаар амжалтатай бэелүүлбэ. Байгша ондо 3 550 центнер һү абаха түсэбөө декабриин 20-ёодоор дүүргэхээр багсаана. Жэлэй туршада тус фермынхид үнеэн бүриһөө 1740 килограмм һү абахаар түсэблэһэн байгаа, тиигэжэ унгэрһэн 10 һара соо энэ түсэб үлүүлэгдэбэ.

Тус фермын коллективэй амжалтада фермые даагша Р. И. Коденёвой аша габьяа нилээд ехэ гэжэ тэмдэглэлтэй. Тэрэ һаалишадайнгаа хүдэлмэри шадамар бэрхээр эмхидхэжэ, тэдэнэй дунда социалис мүрысөө бодото дээрэнь дэлгэрүүлжэ шадаа. Мүрысөөнэй дүнгүүд саг үргэлжэ согсологдожо, түрүү һуурида гараһан хүнүүд мүрысөөнэй гуримай ёһоор урмашуулагдажа байдаг.

Эдэ бүгэдын ашаар лэ фермын түрүү һаалишад Ф. А. Попова, Е Н. Немчинова, Г. Б. Боянова, А. Я. Константинова болон бусад габшагай шангаар ажаллажа, абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхэ ойртоо.

Ингэжэ «Эрдэм» совхозой Бэрээнэй һаалиин фермын эбтэй эетэй коллектив үбэлэй үедэ һү һаалияа доошолуулхагүйн тула тэмсэжэ, амжалтатай һайн ябана.

Д. ГАРМАЕВ.

ХЭЖЭНГЭ

БУЛАГАЙ ФЕРМЭ ТҮРҮҮЛҺЭЭР

Арбадахи табан жэлые эрхимээр эхи.[...]жэ, үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудта үндэр бүтээсэ түйлаха, ашаг үрэ ехэтэйгээр хүдэлхэ асуудал хүдөөгэй ажалшадта сэхэ хабаатай Тиимэһээ манай малшад өөһэдынгөө даажа абаһан ажалда түрүү арга нэбтэрүүлхэ, ажалайнгаа эмхидхэл һайжаруулха, энээнэй үндэһөөр продукци ехээр, гаргаша багатайгаар, эрхим шанартайгаар абаха гэжэ эрмэлзэнэ.

Малай үбэлжэлгын һая эхилээд байхада совхозой һаалишад. малшад өөрынгөө ажал хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдэһэн байна. Нэн түрүүн ажалайнгаа эмхидхэл һайжаруулха, фермэдээ, илангаяа малайнгаа байра соо хаа хаанагүй арюг сэбэрые нариинаар сахиха, зоотехническэ һуралсал һайнаар эмхидхэхэ тухай хэлсээ. Мүн үнеэдэй харууһа, тэжээлые зүбөөр эмхидхэжэ, фермэдэ бии байһан техникээ һайнаар хүдэлгэхэ, тиигэжэ һү һааляа эрид дээшэлүүлхэ гэһэн зорилго урдаа табяа һэн. Тиихэдэ һүнэй тоһолигые дээшэлүүлхэ асуудалда онсо анхарал хандуулагдаа.

Тэрэшэлэн һаалишаднай Кабанскын аймагай Фофановско фермын һаалишадай үүсхэл дэмжэжэ, тэдэнэй жэшээгээр хүдэлхэ гэжэ шиидээд, социалис мүрысөө хэзээ хэзээнэйхиһээ улам эршэтэйгээр дэлгэрүүлһэн байна.

Энэ мүрысөөндэ Булагай фермэ түрүүлжэ ябана. Тус фермэ гүрэндэ һү тушааха жэлэйнгээ түсэб үни хада дүүргээ. Мүнөө үедэ 3790 центнер һүн тушаагдаа гэхэ гү, али энэнь 800 центнерээр жэлэй түсэбһөө үлүү болоно. Жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 1350 центнер һү тушааха гэһэн уялга абаа юм. Энээнээ гүйсэд бэелүүлхэ байһаниинь найдамтай.

Фермын түрүү һаалишан Е. Н Глазкова үнгэрһэн 10 һарын туршада үнеэн бүриһөө 2080 килограмм һү һаажа, абаһан уялгаяа дүүргэбэ. Мүн бэшэшье һаалишад Х. Лубсандоржиева, Х. Буянтуева, Х. Жигмитова Г. Гармажапова болон бусад абаһан социалис уялгануудаа дүүргээ.

Тиигэжэ энэ фермын һаалишад үбэлжэлгын долоо һара соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1200 килограмм һаа бага бэшэ һү һааха зорилго урдаа табяад, хаба шадалаараа оролдожо байна.

Д. ДАШИЦЫРЕНОВ,
Чисаанын совхозой парткомой секретарь.

БЭШҮҮР

ХҮН БҮХЭНЭЙ ОРОЛДОЛГЫН АШААР

Заганай-Адагай һү һаалиин фермын коллектив Бэшүүрэй аймагай түрүү коллективүүдэй нэгэн юм. Эндэхи һаалишад Кабанскын аймагай Фофановско фермын коллективэй гаргаһан үүсхэлые Бэшүүр соо түрүүн дэмжэжэ, урид абаһан социалис уялгануудаа шэнэлһэн байтаа. Онсолходо, 1976—1977 онуудай үбэлэй һаранууд соо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 1 800 килограмм һү һааха гэжэ шиидэнхэй юм.

Имнэ үндэр уялга абаһан энэ коллектив хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тулада бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн, бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхые оролдоно. Тиигэжэ һү абаха жэлэйнгээ түсэбые ноябриин 23-да дүүргэбэ.

Байгша оной арбан һара соо тус фермын һаалишад үнеэн бүхэнһөө 2.381 килограмм һү һааба. Харин нёдондоной 11 һара соо 2.366 килограмм һү үнеэн бүхэнһөө абаһан юм. Имнэ ургалта юунэй ашаар түйлагдаа гээшэб?

Нэн түрүүн ажалай эмхидхэл һайжаруулха хэрэгтэ горитой анхарал хандуулагдана. Һаалишан бүхэн өөрынгөө һара бүриин даабариһаа гадна, арбан хоног соо, үдэр соо хэды шэнээн һү һаажа абаха байһанаа мэдэдэг байна. Һаалишад урид табигдаһан графигай ёһоор үнеэдээ һаадаг юм. Тиигэжэ һү тушаажа абадаг тоо бүридхэгшэ хүн бүхэнэй тушааһан һүнэй шанарта ехэ анхарал хандуулха аргатай болоно. Гадна һаалишад нэгэн доро бэшэ, харин ээлжээгээр малаа эдеэлүүлдэг. Тиимэһээ тэжээл хубаалгые хинаха, шалгаха саг горитой байха ушартай болоно.

— Мүнөө үедэ үнеэд олоороо тугаллажа, һү һаалинь улам дээшэлжэ байна. Жэшээлхэдэ, ноябриин түрүүшын арбан хоног соо 10.077 килограмм һүн һаагдаһан һаа, хоёрдохи арбан хоног соонь 212 килограммаар дээшэлээ. «Абаһан уялгануудаа дүүргэхэ, болзорһоонь урид дүүргэхэ дүүрэн арга боломжотойбди. Үбһэ тэжээл хүсэд хүрэхөөр асарагданхай. Һаалишаднай хэлэһэн үгэдөө заабол хүрэхэ эрмэлзэлтэйгээр ажаллана» — гээд, тус фермые даагша Иннокентий Павлович Паньков хөөрөө һэн.

Үнэхөөрөөшье эндэхи һаалишадай дунда урагшаа һанаатай , һайнаар ажалладаг хүнүүд олон Дора Трофимовна Коротова хорёод жэлэй туршада энэ фермэдэ хүдэлнэ Тиихэдээ дүй дүршэлөөр баян, дадал шадабаряар түгэс һаалишан болоо, түрүү малшан гэжэ суурхаа, сугтаа хүдэлдэг нүхэд соогоо хүндэтэй.

Дора Трофимовна мүнөөшье түрүү зэргэдэ ябана. Үбэлэй һаранууд соо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 1.900 килограмм һү һааха уялгатай. Тиимэһээ унаһан малгайгаа абаха сүлөөгүй ажаллана Байгша оной ноябриин 3-да һү абаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн энэ һаалишан үнгэрһэн арбан һара соо үнеэн бүриһөө 2.580 килограмм һү һаажа абаһан байха юм. Жэлэй дүүрэтэр 3.000-най дабаа дабаха зорилго нүхэр Коротова урдаа табинхай.

Екатерина Андреевна Панькова пенсидэ гаранхай. Гэбэшье гэртээ һууха дурагүй тула түрэл фермэдээ ажалладаг зандаа. Дүй дүршэлтэй энэ һаалишан сугтаа хүдэлдэг залуу нүхэдтөө туһалхаһаа гадна, өөрөөшье габшагай ажалай үльгэр жэшээ харуулна

Нүхэр Панькова һү абаха 1976 онойнгоо түсэб ноябриин 1-дэ дүүргээ һэн. Тиигэжэ үнеэн бүхэнһөө 2.390 килограмм һү һаагаад. үбэлэй һаранууд соо 1.800 килограмм һү үнеэн бүхэнһөө абаха зорилго урдаа табинхай ажаллажа байна.

Бусад һаалишад нүхэр Коротова. Панькова хоёрой жэшээгээр үдэрһөө үдэртэ һайнаар хүдэлхые оролдоно. Тиихэдээ хоорондоо мүрысэжэ, һүнэйнгөө шанарта онсо анхарал хандуулна, өөрынь үнэ сэн доошолуулха тухай ходо һанажа ябана. Имнээр ажаллахадань. хамтынь хэрэг һайн байна ха юм. Тус фермын тушааһан һүн бүхыдөө нэгэдэхи сортоор тоһоной заводто абтажа, һаалишан бүхэнэй оролдосын, һайнаар ажаллаха эрмэлзэлэй ашаар лэ эдэ һайн дүнгүүд түйлагдадаг ааб даа.

Мүнөө Заганай-Адагай һаалишад жэлэй дууһатар шадаал һаа, ехэ һү түсэбһөө гадуур гүрэндэ тушаахын түлөө тэмсэнэ.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.
Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхоз.

ХОРИ

БОЛЗОРҺОО УРИД

«Георгиевский» совхозой һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абажа, байгша ондо һү гүрэндэ худалдаха түсэбтэ даабаряа болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Хэлэһэнээ хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула тэдэнэр социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн ажаллаа. бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхын түлөө тэмсээ.

Ажахын һаалишад хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ шадаба. 1976 оной туршада гүрэндэ һү тушааха түсэбтэ даабаряа болзорһоонь 35 хоногоор урид дүүргэбэ. Жэлэй эхинһээ хойшо совхозой һаалиин фермэнүүдһээ 6000 центнер һүн бэлэдхэлэй пунктнуудта оруулагдаба

Аймагай һаалиин фермэнүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ «Георгиевский» совхозой Ашангын фермын коллектив эрхимлэжэ ябана. Тус фермын һаалишад октябрь-ноябрь һарануудта бусад фермэнүүдэй коллективүүдһээ үлүү ехэ һү һаагаа.

Кабанскын аймагай «Шергинский» совхозой Фофановско фермын коллективэй социалис уялгануудтай «Георгиевский» совхозой һаалишад танилсаад. үбэлэй үедэ ехэ һүнэй түлөө үсэд шангаар тэмсэхэ гэжэ шиидэбэ. Мүнөө һаалиин фермэнүүдэй тэжээл бүйлуулдаг цехүүд хүдэлгэгдэжэ, үнеэдтэ шэмэтэ тэжээл, бүлеэн уһан үгтэнэ. Үнеэдэй эдеэлүүлгые һайжаруулха асуудалда онсо анхарал хандуулагдана.

Ф. ХАНДАРХАЕВ,
аймагай газетын редактор.

ҺҮҮЛШЫНЬ ЗАМДА ҮДЭШЭБЭ

Советскэ Союзай маршал И. И. Якубовскиие хүдөөлүүлгэ

Эхэ ороной ниислэл [...] декабриин 3-[...] элитэ мэдээжэ [...]ябуулагша, КПСС-эй гэшүүн. СССР-эй [...] Соведэй депутат. [...] Союзай хоёр дахин СССР-эй обороныгой нэгэдэхи орлогшо, [...] Договорто хабаа[...]рэнүүдэй нэгэдэмэл [...] хүсэнүүдэй ахамад [...]агша, Советскэ Со[юзай м]аршал Иван Игнатье[вич Якуб]овскиие һүүлшынь [...]шэбэ.

Армиин М. В. [...] нэрэмжэтэ Түбэй [...] байшангай зал. [...] бүрхөөгдэһэн [...]н дээрэ һаһа ба[...]нэһэн шарилтай ур[...]гданхай. Тэрэнэй үбэр талада траурнаар хүреэлэгдэһэн И. И. Якубовскиин дүрэ зураг. Атлас подушкануудай дээрэ — Маршалай одон, Советскэ Союзай Геройн хоёр алтан одон, Ленинэй дүрбэн орден, Улаан Тугай дүрбэн орден, Суворовой хоёрдохи шатын хоер орден, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай нэгэдэхи шатын орден, Улаан Одоной орден, «СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ жагсажа, Эхэ орондоо алба хэһэнэй түлөө» III шатын ба бусад олон медальнууд. Мүн тэндэ — Чехословакиин Социалис Республикын Геройн одон, социалис хэдэ хэдэн оронуудай орденууд ба медальнууд.

Траурна аялга зэдэлээд, хүндэлэлэй харуул һэлгэгдэнэ. Партийна, гүрэнэй ба ниитын ажал ябуулагшад сэрэгэй начальнигууд ерэжэ зогсоно.

Национальна обороной министр, армиин генерал Г. Гофман түрүүтэй ГДР-эй делегаци маршалда һүүлшын ёһолнуудые хэхэсэ ерэбэ.

Хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ правительственнэ комиссиин гэшүүд хүндэлэлэй харуулда зогсобо.

Залда оролго болюулагдаад. наһа барагшын түрэлхид ба дүтын хүнүүд тэндэ үлөө. Хахасалгын минута эхилбэ.

Хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ комиссиин. гэшүүд Совет Армиин Түбэй байшанһаа траурна аялгын зэдэлээн доро урные гаргажа, катафалка дээрэ табиба. Траурна ёһолод Улаан талмай тээшэ шэглэн дабшаа.

Советскэ Союзай маршал И. И. Якубовскиин үнэлэн шарилтай урна Союзуудай байшангай дэргэдэ ехэ буугай лафет дээрэ табигдаба.

Улаан талмай. Москва хотын ажалшадай олон тоото түлөөлэгшэд эндэ суглараа. Траурна лентэнүүдээр ореогдоод. доошонь тонгойлгогдоһон дайшалхы тугуудтай сэрэгүүд жэгдэ жагсаалаар ерэжэ зогсобо.

Трибунанууд дээрэ — КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд, СССР-эй, РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй депутадууд. министрнүүд, СССР-эй Гүрэнэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр, Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой маршалнууд, генералнууд болон офицернууд, партийна, Соведүүдэй ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, граждан дайнай ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветерануудай.

И. И. Якубовскиие хүдөөлүүлсэхэеэ социалис оронуудһаа ерэһэн сэрэгэй делегацинууд, гадаадын оронуудай посольствонуудай дэргэдэ байдаг далайн-сэрэгэй ба агаарай сэрэгэй атташенэр эндэ байлсаа.

(Түгэсхэлынь 3 дахи нюурта).

Табан жэлэй барилганууд

ШЭНЭ БАЙГЫН ШЭНЖЭ

☐ ДООДО ИВАЛГАДА 400 ҮНЕЭДЭЙ БАЙХА ҺААЛИИН ШЭНЭ КОМПЛЕКС БОДХООГДОО. ☐ ЭНДЭХИ БУХЫ ХҮДЭЛМЭРИ ОНЬҺОН МАШИНЫН ХҮСӨӨР ХЭГДЭХЭ ЮМ. ☐ ОРОЙДООЛ ГУРБАН ҺААЛИШАН 360 ҮНЕЭДЫЕ ДААГААД ҺААХА АРГАТАЙ БОЛОХО.

Гуша-дүшэн жэл соо ходол хаража ябаһан нюдэндэ дадал болошоһон һаалиин эндэхи фермэнүүдэй байра байдалтай энэ шэнэ комплексые жэшэжэ үзэхэдэ, ехэл һонирхолтой. Хоёр дабхар, маһтан томо шулуун бэйшан холоһоо тобойн харагдажа, олон сонхонуудаараа баяртайгаар угтан байхадал гэнэ. Тэрэниие тойроод шэнэхэн ногоон шэрэтэй хашаа ербынэ. Дандаа шифер хушалтатай шулуун байрануудынь ямар нэгэ фабрика, заводые һануулаадхина.

Гурбан жэлэй саада тээ һуури табигдаһан энэ барилга мүнөө гол түлэб дүүргэгдэжэ байна.

Мүнөө захаһаань абан, үнеэдэй байха байранууд соогуур ороод харабабди. Уужам салуу зал соо хоёр талаарнь түмэр хүреэнүүд харагдана. Энэнь бокснууд гэжэ нэрлэгдэнэ. Эндэ үнеэд нэгэ нэгээрээ уяанда байха бэшэ, харин ами амяараа бокснууд соо байха болоно. Тиихэдээ тэндэ доронь юрын шала бэшэ, түмэр шүргэ дэбдигдэһэн, шэнгэн шэбхэнь доошоо гоожожо, уһантай худхалдаад, газаашаа урдан гараха соргotой.

Тэрэ бокс-таһалгануудай тэг дундань, һаамхай үнеэдые оруулжа, машинаар һааха зохид түхеэрэлгэ хэгдэнхэй. Тэндэ нэгэ доро оруулагдаһан 16 үнеэд юһэарбан минутын туршада һааг-даад гараха зэргэтэй. Үнеэдэй машинаар хэр һаагдажа байһаниие операторнууд хинан хаража, оньһон түхеэрэлгэнүүдые тааруулан хүдэлгэхэ юм. Тиигэжэ 3 часай турша соо хамта 360 үнеэд һаагдажа гараха аргатай.

Гэхэ зуура, тусгаар тэмдэглэхэ зүйл юуб гэхэдэ, эндэ һаагдаһан һүн хүнэй гарта хүргэгдэнгүй, мүн бэшэ ондоо юумэнтэйшье холилдонгүй, зангаараа сорго хоолойнуудые дамжан урдажа, һү суглуулха бункер руу орохо байна. Тиигээд тэндэһээ һү шэрэхэ машина руу юулэгдээд, сэбэр зангаараа тушаалгада ябуулагдаха юм.

Мүн баһа халуун дулаанай сагта һая һаагдаһан һү тэрэ доронь хүргэхэ түхеэрэлгэ бии. Тиимэ болохолоороо, һүнэй шанарай муудаха, гашалха, гутаха ушар огто үзэгдэхэ ёһогүй.

Энэ байрын хажууда зэргэлээд, үнеэдэй тугаллаха таһаг бии. Тэндэ нэгэн доро тугаллаха 9 үнеэдые байлгаха аргатай юм. Тиигээд һая гараһан тугалнуудые хоёр долоон хоногто тусхай профилактори соо байлгаад, дам саашань тугалшадта тушааха гурим тогтоогдохо байна.

Комплекс соо байһан һаалиин малые ямар аргаар эдеэлүүлжэ, уһалжа байха юм гэһэн асуудал гарана. Эндэ үбһэ тэжээл буйлуулан бэлдэхэ оньһожоруулагдаһан цех бии. Тэрэнэй саада галада малда эдюулхэ элдэб корнеплодууд—куузику, турнепс гэхэ мэтые хадагалха тусгаар склад түхеэрэгдэнхэй. Үнеэдэй үдэр бүриин рациондо орохо бүхы тэжээлынь вибротранспортёрто оньһон аргаар ашагдаад, үнеэдэй байһан газарта асаргадана. Мүн үнеэн бүхэнэй байра дээрээ уһалха бүлеэн уһан ходо байлгагдана.

Бүхыдөө 400 үнеэдэй байхаар баригдаһан энэ байра досоогоо уужам салуу, үһэйнь үндэр. Тиимэһээ досоохи агаарынь хододоо сэбэр байха. Хоёр талаархи олон тоото уужам ехэ сонхонуудаарнь наранай гэрэл ходо орожо, һаруул. Һүниин сагташье үдэрэйхиһөө өөрэгүй гэрэлтэй, зөөлэхэн электрын элшэ туяа сасаржа байха юм.

Эндэхи бүхы ажал имагтал электрын элшэ, оньһон машинын хүсөөр хэгдэхэ гэжэ хараалагданхай. Тиимэһээ шэнэ байра соохи тэбхэр сагаан таһалгануудай үүдэн бүхэндэ: «Гар хүрэжэ огто болохогүй, электрын ехэ элшэ хүсэн — ами наһанда аюултай!» гэһэн һэргылэмжын гаршагууд хаа хаанагүй хадаатай харагдана.

Эндэхи байрын хоёрдохи дабхарта орожо харабабди. Эндэ ехэшье, багашье олон ондоо таһалганууд бии. Тэндэ һаалишад, малшадай амарха, хубсаһаа һэлгэхэ, бүлеэн уһаар бэеэ угааха душ, диспетчерэй байра, зооветмэргэжэлтэдэй ажаллаха таһалганууд, мүн комплексын начальнигай кабинет гэхэ мэтэ хуу бии.

Ивалгын һаалиин малай комплексын ажалай түрүүшын алхам, саашанхи зорилгонууд тухай тэрэнэй начальник Юрий Бадмаевич Жигмитов иигэжэ хөөрэнэ:

— Манай комплексын барилгые үни дүүргэжэ, үхэр малаа оруулха байһан аад, олон ондоо барилын эмхи зургаанууд эндэ хэхэ ёһотой хүдэлмэриеэ болзор соонь бүтээнгүй, унжагайруулаа. Нэн түрүүн тэжээл буйлуулан шанаржуулха цехэй барилгые али болохоор түргэн дүүргэжэ ашаглалгада оруулхые оролдообди. Тиигэжэ үхэр малаа дулаан байрадань саг соонь оруулаабди.

Эндэ байха семмитал үүлгэрэй түрүүшын 200 гаран тугаллаха гунжад суглуулагдаа. Эдэмнай бүхыдөө 400 голгой болохо зэргэтэй.

Хоёрдохёор, эндэ хүдэлхэ хүнүүд тухай гол анхаралаа табинабди. Энэ асуудал шиидхэхын тулада, гол түлэб һаяшаг һургуули дүүргэһэн залуушуулые шэлэн абаабди. Эдэмнай машинаар үнеэдые һааха оньһон техникэ шудалһан байха ёһотой юм. Эндэ миил гурбан һаалишан-мастернууд хүдэлхэ. Үшөө нэгэ мастерынь нүгөө гурбан нүхэдөө һэлгэжэ, амаруулхаар табигдаха. Тиихэдээ хүн бүхэн долоон хоног соо табан үдэрынь хүдэлөөд лэ, хоёр үдэр амардаг гуримтай байха болоно.

Машинаар үнеэ һааха мастернууд болохоор дүрбэн басагад шэлэгдэнхэй. Таня Гармаева, Света Дабаева, Валя Цыпилова, Руфа Михайлова гэгшэд түрүүн Томско область ошожо, тэндэхи комплексын ажалтай танилсажа ерээ һэн. Тэндэ манайхидал тон адли 400 малай комплекс хүдэлжэ байдаг.

Иимэ шэнэ һонин барилгын досоо талыень хараһанай һүүлээр газаашаа гарабабди. Хайшаашье харахада, хашаа хорёонь хуу баран һаалиин малай байрада хэрэгтэй байхаар хэгдэнхэй. Газаахи хорёо соонь һаамхай үнеэдые үдэрэй сагта газаа сэбэр агаарта гаргажа сэнгүүлхын тулада хэгдэһэн байна. Эндэ түхеэрэгдэһэн шулуун ханатай гүнзэгы нүхэн соо сенаж дарагданхай харагдана. Тэрээнтэй зэргэлээд, тон адлирхуу хоёр ехэ нүхэн соо силос даража бэлдэгдэнхэй. Бүхыдөө эндэ 3 мянган тонно шэмэтэ тэжээл бии.

Эндэһээ баруун тээшээ шэнэ модоор бариһан хэдэн олон таһалгатай тээлниг-хорёо жэрбынэ. Энэнь баһал һаалиин мал оруулжа адуулха һайжаруулагдамал бэлшээри болоно.

Буряадай республика дотор анха түрүүшынхиеэ хэгдэһэн Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын һаалиин малай комплексын шэнэ барилга мүнөө дээрээ нимэрхүү байдалтай.

Вас. ГАЛДАНОВ

Улаан-Үдын аймаг.

СОВЕТ ОРОНОЙ ХҮН БУХЭН АЖАЛЛАХА, АМАРХА, ЭРДЭ

СОЦИАЛИС ДЕМОКРАТИИН

СССР-эй Конституциин үдэр манай ороной олон үндэһэ яһатанай аха дүү хани барисаанай, социалис демократиин бодотоор бэелүүлэгдэһэн үдэр гэжэ тэмдэглэгдэнэ.

Ороноо хүтэлбэрилгэдэ, ниитын хэрэг эрхилгэдэ улам эдэбхитэйгээр хабаадаха ябадал социалис демократиин гол удхань гэжэ бидэ тоолонобди. Ажалшадай хододоо ургажа байгаа үүсхэл оролдолго хадаа манайда коммунизм байгуулгын ашатуһада зорюулагданхай. Тиимэ демократи манда тон хэрэгтэй. Энэ болбол социалис ниитын харилсаае хүгжөөн бэхижүүлхэ шухала арга мүн, гэжэ КПСС-эй XXIV съезд дээрэ Л. И. Брежнев хэлэһэн байна.

Манай обществын, гүрэнэй бодото демократизм ажалшадай депутадуудай Соведүүдээр дамжуулагдан бэелүүлэгдэнэ. Капиталиснууд ба помещигүүдэй засагые унагааһан, пролетариадай диктатурын илалтаар мүндэлэн хүгжэһэн ажалшадай депутадуудай Соведүүд Социалис республиканuудай Союзай политическэ үндэһэ һуури болоно гэжэ СССР-эй Конституци дотор алтан үзэгүүдээр бэшэгдэнхэй. Соведүүд, В. И. Ленинэй зааһанай ёһоор, гүрэниие хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадаха талаар демократиин бүхы гуримые бэедээ абаһан ажалшадай өөпэдынь эмхи болоно.

Засагай органуудай ажалые һайжаруулха хэрэгтэ манай түрэл Коммунис парти һүүлэй жэлнүүдтэ анхаралаа ехээр хандуулжа, тодорхой хэмжээ ябуулгануудые хараалаа. Союзна республиканuудай, СССР-эй Верховно Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинууд олошоруулагдана, ажалынь бүри эмхидхэлтэй, һайнаар ябуулагдадаг болоо. Районуудай, городуудай, сельскэ, поселково Соведүүдэй үүргэ дээшэлүүлэгдээ. Нютагуудай засагай органуудай материально-финансова үндэһэ һуури һайжаруулагдаа. Мүн Соведэй хүтэлбэрилхы органууд мэргэжэлтэй кадрнуудаар хангагдаа. Парти, правительствын абаһан шухала тогтоолнуудые бодото дээрэнь бэелүүлһэнэй ашаар нютагай Соведүүд ажахые, соёл культурые хүгжөөхэ асуудалнуудые шиндхэхэ, дүүргэлтэдэнь эдэбхитэйгээр хабаададаг болонхой.

КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые, Соведүүд тухай Хуулиие бодото дээрэнь бэелүүлхын тула республикымнай нютагай Соведүүд партийна органуудай хүтэлбэри доро арадай ажахын зорилгонуудые бодото дээрэнь дүүргэхын тула ажалшадай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна, промышленна предприятинуудта болон колхоз, совхозуудта, һургуулинуудта болон медицинын, соёл культурын эмхи зургаануудта ажал, хүдэлмэреэ һайжаруулхадань нүлөөлхэһөө гадна, һуурин тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ хүн зониие эдэбхитэйгээр хабаадуулдаг, барилга болон харгы зам заһабарилха хүдэлмэриие хинан шалгадаг болонхой.

КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэ тула нютагай Соведүүд хүдэлмэри ябуулна. Пар съездын шиидхэбэринү нютагай Соведүүд хүтэл болгон, соёл культу ажахынуудай экономико жэхэ хэрэгтэ гол анхар табина. Нютагай Соведү хүдэлмэри ажахын тү тануудаар сэгнэгдэдэг Тиимэһээ тэдэнэр прияти болон ажахыну гүрэнэй түсэбые хэр гэжэ байһые хинан ха хүдэлмэриие бүри наар ябуулха, риие ашаг үрэ хүтэлбэрилхэ ба продук шанарта гол анхаралаа дуулха болоно.

Хүдөө ажахые саашa хүгжөөхын тула Совед тэрэнэй гүйсэдкомууд табан жэлэй туршада хүдэлмэри ябуулха б Тус һалбариие хүгжөө табигдаһан мүнгэ зе гаргашалха, газарые үрэтэйгөөр хэрэглэхэ, техникые бүтээсэ ехэтэ ашаглаха асуудалнууды дэнэр саг үргэлжэ шал бэелүүлхэ уялгатай.

Ленинэй ордента ЛВРЗ манай Буряад ороной эгээл түрүүшын заводуудай нэгэн. Механическо-комплектовочно цехэй 2-дохи участогай хүдэлмэришэд абаһан уялгануудаа бодото дээрэнь дүүргэхын түлөө оролдожо байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: КПСС-эй гэшүүн, цехэй парторг. 5-дахи разрядай токарь Касым Саликович Муликов оорьнгөө һурагша И. Буиновтай байна.

Дээдэ-Онгостойн нарһан тужада ажалшадай амаралтын байшан түхеэрэгдэнхэй. Жэлэй дүрбэн сагта республикын ажалшад эндэ олоороо амардаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Каменск хотын М. Д. Смирнова, Улаан-Үдын В. И. Павлов, Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой хүдэлмэришэн Д. Ш. Цыбиков гэгшэдые харанат.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

БАЯРТАЙБДИ, ЖАРГАЛТАЙБ

Буряадай АССР-эй юһэдэхи зарлалай Верховно ведэй дүрбэдэхи сесси һаяхан боложо үн һэн. Тиихэдэ манай корреспондент Б. ВАНЧИКОВ публикын Верховно Соведэй депутадуудтай уу өөһэдынгөө ажал хүдэлмэри, саашанхи зорил тухай хөөрэжэ үгэхыень гуйһан байна. Совет Ко туциин үдэртэй дашарамдуулан, депутадуудай унишагшадай анхаралда табинабди.

Ц. Ц. ЧИМИТОВА, Хэжэнгын совхозой Түбэй фермын һаалишан, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат:

— Энэ жэлдэ Совет Конституциин үдэрые онсо илгаатай үе сагта тэмдэглэнэ хэмнэй. Юуб гэхэдэ, байгша ондо манай Коммунис партиин XXV съезд боложо, оронойнгоо арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ табан жэлэй түсэбэй Гол шэглэлнүүдые хараалаа һэн. Һаяхан СССР-эй Верховно Соведэй сесси энэ түсэбые баталһан байна. Бүхы совет хүнүүд табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабариие эмжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнхай.

Би мүнөө 18 үнеэ харууһалнаб. Үнеэн бүриһөө энэ жэл соо 2000 килограмм һү һааха социалис уялга абаһан байгааб. Тэрэ уялгаяа дүүргэхэ арга боломжо бии гээд һанагдана. Байгша оной 10 һарын туршада үнеэн бүриһөө 1744 килограмм һүн һаагдаа һэн. Үнеэн бүриһөө тугал абтаад, һайнаар түлжүүлэгдэнэ. Фермээрээ энэ жэлэй уялгануудые урагшатайгаар дүүргэхын тула бүхы шадалаараа оролдонобди.

Г. Д. ДОРЖИЕВА, Хориин аймагай Анаагай совхозой хонишон, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат:

— Хонишон болоһоор хэдэй жэл үнгэрбэ. Урдань механизатораар ажалладаг байгааб. Хоёр жэлэй саада тээ түлгэнүүдые даажа абаа һэм. Тэрэ жэлдэ хонин бүриһөө хурьган түлжүүлэгдэһэн юм. Байгша ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 104 хурьган абтаа, толгой бүхэнһөө 3,4 килограмм нооһон хайшалагдаа. Хурьган бүхэн дунда зэргээр 20,5 килограмм шэгнүүртэйгээр эхэһээ һалгаагдаһан байна.

Манай аймагай Хориин совхозой хонишон К. М. Тангановтай хоёрдохи жэлээ мүрысэнэб. Энэ нүхэр байгша ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 112 хурьга абажа, түрүү зэргэдэ гараа. Ерэхэ жэлдэ мүрысөөгөө үргэлжэлүүлхэбди. 1977 ондо 100 хонин бүриһөө 110 хурьга түлжүүлхэ уялга абааб.

Би — юрын хонишон республикынгаа засагай дээдын зургаанай депутадаар һунгагдаһандаа, баяртай ябагшаб. Иимэ эрхэ бидэндэ манай парти, Совет Конституци олгоо ха юм. Иимэ һайхан гүрэндэ түрэһэндөө, ажаһууһандаа жар гэжэ хэлэхэ дүүрэн э

Н. Б. ЛХАМАЖАП Сэлэнгын аймагай « колхозой һаалишан, Б дай АССР-эй Верхо ведэй депутат:

— Гурбан жэлэй тээ дунда һургуули гээд, түрэл колхоздоо лишанаар хүдэлжэ һэм. Тиихэдээ дүршэл, баришье үгы байгааб. таа хүдэлдэг аха туһалдаг, мэдэхэгүй ни заажа үгэдэг байга нөө 25 үнеэ даажа Энэ жэлдэ үнеэн 2350 килограмм һү социалис уялгатай һ рэнээ ноябриин эхээр гээб. Мүнөө бүлэг үне үдэртэ 110—120 килог һү абанаб.

Ажалдаа һайн а тайгаар Совет Констит үдэрые угтажа бай баярланаб, омогор Энэл Конституцин бидэ эрдэм номдо ажаллаха, депутадаар гагдаха эрхэтэй болоо юмбиб.

Б-С. Ц. НАХАН Ахын аймагай «50 лет тябрья» колхозой Буряадай АССР-эй В Соведэй депутат:

— Бүхы наһаараа ябанаб. Гэр бүлөөрөө, зундаа 245 хашараг һ ган бэлшээридэ харуу ди. Малнай һайнаар лаа, мүнөө тоеир тарга Энэ жэлдэ убһэн урда да адли абтаа. Эртэ унажа, хүйтэн болоод, шадые нилээд тухашар Тиигэбэ ябашье, энэ жэлгые гарзагүйгөөр жа гараха зорилгото Тэрэнэй түлөө бүхы лаараа оролдохообди, жэл шадабараа гаргах

Совет засагай үедэ Аха нютагай түхэл тад ондоо болоо, хү Илангаяа һүүлэй ехэ хубилалта болоһон на. Нэдэндо жэл айма най нютаг бүхэндэ Эр ГЭС-һээ электрын элш һэн абтадаг боложо, тагдаһан ехэ баяр һэн. Колхозуудта ма трактор, бусад техни бүри олшорно. А ын һайн харгы бари Колхозуудай олзо д боложо, колхозни һуудал байдал һа Эдэ бүгэдые һанаад, үзэхэдөө, түрэл һайха ороноороо омогорхохо, ха дуран хүрэнэ. һайнаар хүдэлхэ хүсэ рэнэ.

ШАНАР ҺАЙЖАРУУЛГАДА—ОНСО АНХАРАЛ

ҺҮҮЛЭЙ ДҮНГҮҮД ЮУ ХАРУУЛААБ?

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлжэ, продукциин шанар эрид һайжаруулха эрилтэ партиин XXV съезд дээрэ дэмы табигдаагүй байха. Ушарынь гэхэдэ, мүнөө ажахы, предприяти бүхэн үйлэдбэрилһэн бүхы продукциингаа шанар эрид һайжаруулхадаа, экономикоёо бэхижүүлхэ аргатай болоно ха юм. ГОСТ-ын эрилтэдэ хүрэхэгүй муу шанартай продукци гүрэндэ тушаахадаа, илангаяа ажахынууд ехээр гарза хохидолдо ородог.

Юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб зарим тэды амжалтатайгаар түгэсхэһэн республикымнай колхоз, совхозуудай малшад, мэргэжэлтэд болон хүтэлбэрилэгшэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй эхинһээ продукциин шанар эрид һайжаруулха талаар горитой хэмжээнүүдые хараалжа, бэелүүлжэ захалһан юм.

Нёдондо үбэлжэлгын үедэ ниитын адууһа мал үбһэ тэжээлээр дуталдажа, ажахынуудай отара, гүүртэнүүдтэ шахардуу байдал тохёолдоо һэн. Теэд хэды нимэ хүшэр хүндэ байбашье һаань, зарим түрүү ажахынууд бии байгаа тэжээлээ заабол шанаржуулаад, гамтайгаар гаргашалжа шадаһандаа һү, мяха, нооһо абаха, гүрэндэ тушааха зорилгоёо сүм бэелүүлээ ха юм.

Мүнөө республикымнай колхоз, совхозууд үүсэлгэдэхэ малайнгаа шэгнүүр нэмээжэ таргалуулха, һүнэй, арһанай сортые дээшэлүүлхэ ба нооһоной шанар һайжаруулха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулаа гэжэ тэмдэглэлтэй. Юуб гэхэдэ, тарган мяха, тоһолиг сэбэр һү, эрхим классай нарин нооһо гүрэндэ ехээр тушаахадаа, ажахынууд нилээд олзотодог байна. Жэшээлбэл, хоёрдохи зонодо ородог ажахынуудай тушааһан эрхим һайн хүшэ тамиртай хониной үнэ сэн дундаһаа доошо тамиртай хониноо 59 процент дээгүүр түлэгдэнэ. Тобшолбол, энэ зоны аймагуудай колхоз, совхозууд тус бүреэ 40 килограмм шэгнүүртэй хони тушаахадаа, 68,4 түхэриг абана. Харин дундуур хүшэтэй байбалнь, 57,2 түхэриг, дундаһаа доошо тамиртай хони тушаахадань 42,8 түхэриг түлэгдэнэ. Иигээд ерэхэдээ, эрхим тарган гү, али дундуур хүшэ тамиртай хони олоор гүрэндэ худалдаһан ажахынууд горитойгоор олзотохо арга боломжотой болоно гээшэ.

1976 ондо тушаагдаха хонидой үнэ сэн республика дотор дунда зэргээр 14 процент нэмээгдээ. Харин Баргажанай, Загарайн, Хурамхаанай, Ахын, Түнхэнэй аймагуудта 34 процентээр дээшэлһэн байна. Хэрбээ урдандаа Баргажанай аймагай ажахынууд дунда зэргын 37 килограмм шэгнүүртэй хони гүрэндэ тушаахадаа, 47,35 түхэриг абадаг байһан һаа, байгша онһоо эхилжэ 64.0 түхэриг абаха болобо. Иигэжэ тушаагдаха хониной үнэ сэн дээшэлүүлхэдээ парти, гүрэн түрэмнай гансашье мяха элбэгжүүлхые хүсөө бэшэ, мүн шанарыень эрид һайжаруулха эрилтэ табиба гээшэ.

Гэбэшье мүнөө хүрэтэрөө республикымнай олохон ажахынууд энэ хараалагдаһан урмашуулгые хүсэдөөр хэрэглэхые оролдоогүй. Тусхайлан хэлэбэл, Зэдын, Хурамхаанай, Захааминай, Түнхэнэй, Сэлэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Баргажанай аймагуудай колхоз, совхозуудай жэлэй эхинһээ хойшо гүрэндэ тушааһан хонидой хахадһаа ехэнхи хубинь дундаһаа доошо гү, али туранхай гэһэн сэгнэлтэтэйгээр абтажа, бүхыдөө 515.330 түхэригэй олзо алдагдаа. Тиихэдэ байгша ондо республика дотор тушаагдаһан хонидой аяар 44 процентнь дундаһаа доошо хүшэ тамиртай, туранхай байжа, аяар 1 миллион 31 мянга 562 түхэригэй олзо абтабагүй.

Хони үсхэбэрилдэг гол һалоаритай Зэдын аймагай Доржи Банзаровай, Ленинэй, XX партсъездын нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозууд, «Октябрьский», Борьеогон совхозууд хүсэд таргалуулагдаагүй гү, али туранхай хони олоор тушаажа, бүхыдөө 86.133 түхэригэй олзо алдаа. Энэ ямар ушарһааб гэбэл, дурсагдагша ажахынууд хонидоо тушаахаһаа урид шэмэтэй һайн тэжээлээр шахаха хүдэлмэри эмхидхэбэшье, үүсэлгэдэхээр суглуулагдаһан һүрэг хонидоо наһаарнь, хүшэ тамираарнь, ехэ багаарнь илгаагүй ха юм. Иигээд ерэхэлээрээ гүрэндэ тушаагдаха хүгшэрһэн эхэ хонидоо, түлгэнүүдээ, эрье хонидоо, хурьгадаа сугтань байлгажа шахахадань, бэеэр томо хонидынь түргэн тэбээржэ таргалаад, үлбэр бэетэй жаахан түлгэ, хурьгадынь улам турашоо. Хоёрдохёор, хони шахан таргалуулагшад һүрэгөө саг дарынь шэгнэдэггүй байхаһаа гадна, хэр зэргэ хүшэлжэ байһыень тодорхоилон шалгахаар хонидоо тусгаар тэмдэглэжэ бүлэг болгоогүй. Богонёор хэлэхэдэ, хонишод даажа абаһан һүрэгэйнгөө шэгнүүрэа ямараар нэмээжэ байһаниие мэдэхэ аргагүй байба бшуу. Гурбадахяар, шахагдахаар суглуулагдаһан хонидынь эхиндээ шэгнэгдээгүй байһан дээрэһээ хонишодой гүлбэриинишье һайнаар тодорхойлогдожо түлэгдөөгүй, социалис мүрысөөн эмхидхэгдээгүй юм. Тиимэһээ һүрэг хони шахагшад ямаршье эрмэлзэлгүйгөөр ажаллаһан байна.

Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо шахан таргалуулагдахаар суглуулагдаһан 4500 хонидынь гуроан бүлэг болгогдоогүйшье, үошэн үлбэр, бага бэетэй, туранхай хонидынь тусгаар амяарлагдаагүй. Иигэжэ бултыень сугтань шахахадань, туранхай, үбшэн хонидынь үдэр бүри үхэжэ, һүүлэй һүүлдэ энэ ажахы 15.251 түхэригэй гарзада ороо.

Байгша ондо республикын ажахынуудай тушааһан хонидой тус бүриин шэгнүүр дунда зэргээр 37 килограммда хүргэгдэжэ, нёдондоной энэ үсынхиһөө 1 килограммаар дээшэлүүлэгдээ. Тиихэдэ Хурамхаанай, Зэдын, Захааминай, Мухар-Шэбэрэй, Хориин аймагууд энэ хэмжээнһээ 3 — 4 килограмм бага шэгнүүртэй хонидые тушааһан байна. Энэнь юу элишэлнэб гэхэдэ, дурсагдагша аймагуудай ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд хони һайнаар, шахан таргалуулхаар хараалагдаһан хүдэлмэреэ саг дарынь эмидхэнэгүй, энээндэ онсо анхаралаа хандуулжа, хинан шалганагүй, дутагдалыень усадханагүй гэжэ тэмдэглэлтэй. Тэрэшэлэн эдэ аймагуудтахи хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй органууд продукциин шанар һайжаруулгада анхаралаа хандуулангүй, гансал түсэбэй дүүргэлтые хаарадаа абадаг заншалтай байһаниинь элирнэ.

Мүнөө республика һү, мяханай шанар һайжаруулха талаар горитой хүдэлмэри ябуулжа, эрхим амжалта гүйлаһан ажахынууд захаһаа олошороо. Жэшээлбэл, Бэшүүрэй аймагай колхоз, совхозууд байгша оной гурбадахи кварталда тус бүреэ дунда зэргээр 47 килограмм шэгнүүртэй 5390 хони гүрэндэ тушаагаа. Мүн Яруунын аймагай ажахынуудай тушааһан хонидой диилэнхи хубинь 42 килограмм татаа. Тиихэдэ Зэдын аймагай «Заречный» совхоз хонидоо һайнаар таргалуулжа, мяханда тушаагдаха һүрэг хонидойнгоо тус бүриин шэгнүүрые 51,3 килограммда хүргэһэн байна. Загарайн аймагай ажахынууд үүсэлгэдэхэ хонидойнгоо тус бүриин шэгнүүрые нёдондонойхиһоо 4 килограммаар нэмээжэ, 41 килограмм болгоһон юм. Эдэ дүнгүүд юу харуулнаб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, ажахынуудай мэргэжэлтэд хонидые һайнаар шахан таргалуулха хүдэлмэреэ эзэн ёһоор эмхидхэһэн, ушардаг дутагдалнуудые дары усадхаһан байна. Тиимэһээ байгша ондо эгээл түрүүшынхеэ ехэ шэгнүүртэй тарган хони гүрэндэ олоор худалдажа, нилээд олзотобо гээшэ. Саашадаа тарган мяха ехээр абадаг болохын тула республикымнай хонишод мүнөөнһөө дутагдалнуудаа усадхажа, хонидоо ондо оруулхаар үбэлжэлгэдөө бэлдэхэ зэргэтэй.

Т. ГОРОХОВСКАЯ,
И. МАРТЫНЮК,
республикын гүрэнэй бэлэдхэлэй инспекциин инспекторнууд.

ЭРИЛТЭШЬЕ, ЭМХИДХЭЛШЬЕ ХЭРЭГТЭЙ

Гүрэндэ мяха тушааха түсэб Хурамхаанай аймагта муугаар дүүргэгдэнэ. Намжар дулаан зунай һаранuудта һүрэгөө шэмэтэй ногоондо адуулжа, гүрэндэ тушаагдаха малаа таргалуулха хүдэлмэридэ анхарал багаар хандуулагдана. Энэ ушарһаа олон ажахынууд туранхай мал олоор мяханай комбинадта асарна. Зарим ажахын хүтэлбэрилэгшэд, зооветмэргэжэлтэд сагай уларилай орёо бэрхэтэй байдалһаа, үбһэ, тэжээлэй дуталдаһанһаа нимэ бэрхэшээл тохёолдоно гэжэ тайлбарилна. Гэхэтэй хамта ажалдаа харюусалгагүйгөөр, хайша хэрэг хандаһанаа тэдэнэй мэдэрхэгүйнь гэмшэлтэй.

Ажахынуудай хонид туранхай дээрэһээ хараалагдаһан ГОСТ-до тааранагүй. Тиимэһээ мяханай комбинат олыень гэдэргэнь бусаадаг байна. Жэшээнь, Хурамхаанай совхозой ахамад зоотехник Б. Е. Доржиевай Баргажанай Адагай мяханай комбинадта абаашаһан зургаан машина хонид һөөргөө бусаагдаа һэн. Холын харгыда гурбан сүүдхэ машина дээрэ һэжэрэгдэхэдээ, хонидой шэгнүүрэй нилээд доошолхо байһаниинь элитэ.

Хурамхаанай совхоз жэлэйнгээ түсэб дүүргэхын тула үшөө 900 центнер мяха гүрэндэ тушааха зэргэтэй. Иимэ арга боломжо байһаншье гээшэ. Теэд эндэ мал шахан таргалуулха хүдэлмэри ёһоор эмхидхэгдээгүй. Гүрэндэ тушаагдаха 400 шахуу эбэртэ бодо мал болзороо хүлеэшэнхэй, миил байна. Эдэ үхэрнүүдые удаан саг соо бариһаниинь тус ажахыда бага бэшэ гарзатай.

Аймагай ажахынуудта мал зээлгэн илангаяа муугаар эмхидхэгдэнхэй. Жэшээнь, Дэрэнэй совхозһоо мяханай комбинадта асаргадаһан хонидой 16-ниинь үхэшэһэн, 18 хонидойнь үе мүсэ булгаранхай байгаа. 32 үхэр тушаахаар томилогдоһон энэл ажахын малай ветфельдшер Гомбо Догданов харгыдаа архидаад, малайнгаа документ гээжэрхиһэн байна. Харин энэл Дэрэнэй совхозой Гааргын адагай һаалиин фермын бригадир Василий Ламатханов 9 үхэр Баргажанай Адаг абаашаһан аад, хэрэгтэй документгүй дээрэһээ Алла бусажа, аяар табан үдэр үнгэрһэн хойно даалгагдаһан малаа тушаагаа. Үни удаан хооһоор байһан малай шэгнүүрэй тон ехээр доошолдог байһаниинь хэндэшье мэдээжэ. Гэхэтэй хамта эдэ бүхы дутагдалнуудые хаража байһан совхозой директор нүхэр Аюшеевэй ямаршье хэмжээ абадаггүйнь гайхалтай.

Түсэбөө дүүргэхэ хэрэгтэ иимэ бэрхэтэй байдалай тохёолдоод байхада, зарим хүтэлбэрилэгшэд хэмһээ үлүү ехэ мяха ажахы доторхи хэрэглэмжэдэ гаргашална. Һүүлэй 9 һарын туршада 1177 центнер мяхан аймаг соо гаргашалагдаа гэхэ гү, али ажахы дотор гаргашалагдаха ёһотой хэмһээ 501 центнерээр ехэ. Эндэһээ 185 центнерынь Аргатын, 143 центнерынь Хурамхаанай, 81-ниинь Гааргын, 77-ниинь Һахалиин совхозуудта гаргашалагдаа.

Гэхэ зуура, Аргатын, Гааргын совхозууд гүрэндэ мяха тушааха түсэбые тус бүридөө 1700, 1340 центнерээр дутуу дүүргэнэ. Мүнөөшье хэрэгтэй хэмһээ үлүү гаргашалагдаһаар.

Аймагай ажахынууд лэн дүүрэтэр 1600 бодо мал, үшөө 900 ерэхэ жэлэй түрүүшын талда мяханай ком тушааха. Аймагай совхозуудта мал тарг га эхилээд байха аад, мүнөө болотор нэ ажахыда энэ шухала мэри ёһотойгоор эм дээгүй хэбээрээ.

Богонёор хэлэбэл, дурсагдаһан ажахы хүтэлбэрилэгшэд зоов гэжэлтэд үлэһэн сага ехэ ашаг үрэтэйгээр хын тула, тушаагдаха раалагдаһан мала руулха аабза гээд һа

Ц. БУХА

«Хурамхаанай гали газетын хүдэлмэрил

...Г ШУДАЛХА, СОЦИАЛЬНА ТЭДХЭМЖЭ АБАХА ЭРХЭТЭЙ

...ОДОТО БЭЕЛЭЛ

...малай продуктнуу... дэлбэгээр абахын ... түрүүн ниитын ... малай үбэлжэлгые ... үнгэргэхэ шухала. ... ниитын малай ...гые һайнаар үнгэр... нютагай Сове... тэдэнэй гүйсэд... эмхидхэлэй хүдэлмэ... ябуулжа, кол...хозуудта ехэ туһа... болонхой.

...д болон тэдэнэй ...ууд өөһэдынгөө ... газар дээрэ түбхинэ... ...риятинуудай, кол...хозуудай. эмхи зур... ажал хүдэлмэ...идхэн ябуулха. Хуу..., партийна, засагай ... зургаануудай тог... хэр дүүргэгдэжэ ...хинаха зорилготой.

...й һунгамалнуудай ...эй хүдэлмэриин нэ... ...дог сессиие эмхитэй ...улха хэрэгтэ нюта... ...дүүд саашадаашье ... табиха зорилготой. ... үедэ республикын ...агай Соведүүд сес... ...хэ, тэрэниие һай...ргэхын тула гори...той ажал ябуулна. Мүн тэрэнэй үзэмжэдэ табигдаһан асуудалнууд олон янзын, удхынгаашье талаар гүнзэгы болонхой. Сессиие бэлдэхэ хүдэлмэридэ һалбаринуудай саг үргэлжын комиссинууд олоор хабаадана, мүн тэрээн дээрэ харагдаһан асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ депутадууд эдэбхитэйгээр хабаадажа, тэрээн тушаа өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые хэлэдэг болоо. Нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд арадай түлөөлэгшэдэй һуралсал эмхидхэнэ. Нютагай Соведүүдэй диилэнхи олон депутадууд һунгагшадайнгаа захяа, заабаринуудые дүүргэхэ талаар горитой хүдэлмэри ябуулна, өөһэдынгөө округто саг үргэлжэ ошожо, сесси дээрэ хэлсэгдэһэн асуудалнууд тухай хөөрэжэ үгэдэг юм.

Нютагай Соведэй гүйсэдкомууд жэлэй туршада хэһэн ажал тухайгаа сесси, эрхэтэдэй хамтын суглаанууд дээрэ тоосоно. Энэ шухала хүдэлмэриие Прибайкалиин, Мухар-Шэбэрэй болон бусад аймагуудай Соведүүд һайнаар ябуулна гэжэ хэлэлтэй.

Республикын 15-дахи зарлалай нютагай Соведүүд һунгагшадай 2246 захяа, дурадхалнуудые бодото дээрэнь бэелүүлхээр бүридхэлдэ абаһан байна. Үнгэрһэн жэлэй туршада тэдэнэй хахадһаа олониинь бэелүүлэгдэнхэй. Хурамхаанай, Хориин, Баргажанай аймагуудай Соведүүд үнгэрһэн үедэ һунгагшадайнгаа 60—80 процент захяануудынь дүүргээ. Һунгагшадай захилаар республикымнай хүдөө нютагуудта үйлэдбэриин, ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангадаг комбинадууд, байрын гэрнүүд, клуб болон библиотекэнүүдэй, магазин болон столовонуудай байшангууд шэнээр баригдажа, ашаглалгада тушаагдаа. Хүдөө тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо, харгы зам, хүүргэнүүдые барижа, ашаглалгада тушааха талаар мүн лэ горитой хүдэлмэри бүтээгдээ.

Республикын нютагай Соведүүдтэ һүүлэй үедэ болоһон ехэ хубилалтануудтухай онсо тогтоходоо, засагай зарим органуудай хүдэлмэридэ дутагдалнууд үшөөл бии гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Зарим Соведүүд предприяти, колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин асуудалнуудые зүбөөр шиидхэхэ хэрэгтэ анхаралаа багаар табина. Нютагай Соведүүдэй сессинүүд эмхидхэл, бэлэдхэл багатайгаар үнгэргэгдэнэ. Нютагай Соведүүдэй зарим депутадууд һунгагшадтаяа уулзажа, бүридхэлдэ абтаһан захяа, заабаринуудай хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байһан, сессинүүд дээрэ хэлсэгдэһэн асуудалнуудай ямараар бэелүүлэгдэжэ б... ан тухай хөөрэжэ үгэнэ[гүй].

Түсөөтэ арбадахи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө арадай һунгамалнуудай, нютагай Соведүүдэй үүргэ, харюусалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй гээд КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүд заана.

Совет гүрэниие бэхижүүлхын, манай обществын политическэ эмхинүүдые наринжуулан һайжаруулхын тула социалис демократиие саашадань хүгжөөхэ хараа шугамые түрэл Коммунис партимнай наринаар баримтална.

Г. ВОРОНИН.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй эмхидхэлэй таһагые даагша.

Соведүүдэй хүдэлмэри

ОЛОНИИТЫН ХҮСЭН ЕХЭ

КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор ажал хүдэлмэреэ һайжаруулхын түлөө манай Бургалтайн сомоной Соведэй гүйсэдком, саг үргэлжын комиссинууд, депутадууд оролдожо байна. Жэлэй эхинһээ 5 сесси, гүйсэдкомой 16 заседани үнгэргэгдөө. Сомоной сесси, гүйсэдкомой заседани дээрэ хабарай тарилгын, ниитын адууһа малда тэжээл бэлэдхэлгын, ургаса хуряалгын, хониной нооһо хайшалгын хүдэлмэри, малай үбэлжэлгэ, түл абалга эмхитэйгээр үнгэргэхэ, ниитын болон ажалай журам бэхижүүлхэ гэхэ мэтэ ажахы болон соёл культура хүгжөөхэ шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Дээдын зургаануудай, сомоной Соведэй сессиин, гүйсэдкомой заседаниин гаргаһан шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ хэрэгтэ олониитэ үргэнөөр хабаадуулагдана. Хүдөө ажахын шухала кампаниинуудай урда тээ сомсоведэй гүйсэдком ажалшадай хамтын суглаа татажа, тэдэнэй хэхэ, бэелүүлхэ уялга, зорилгонуудые хэлэжэ үгэдэг. Энэ жэл сомоноймнай Соведэй бүхы депутадууд һунгагшадайнгаа урда тоосоо.

Сомоной Соведэй депутадууд һунгагшадайнгаа дунда эмхидхэлэй, ниитэ-политическэ ехэхэн хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Энэ талаар депутадуудай постнууд нилээд үүргэ дүүргэнэ. Хабарай тарилгын, ургаса хуряалгын, малай үбэлжэлгын үедэ бригада, отделени, фермэнүүдэй дэргэдэ депутадуудай саг зуурын постнууд байгуулагдана. Жэшээлхэдэ, таряа хуряалгын үедэ нэгэдэхи отделенидэ депутат Д. П. Пансаловай хүтэлбэрилдэг, хоёрдохи отделенидэ депутат В. Д. Бадмаевай хүтэлбэрилдэг депутадуудай постнууд муу бэшээр хүдэлжэ гараа. Малай үбэлжэлгын үедэ һүнэй нэгэдэхи фермын дэргэдэ байгуулагдаһан депутадуудай постые депутат В. В. Жамцуева, хоёрдохи фермын дэргэдэхиие депутат Е. С. Бальжирова гэгшэд хүтэлбэрилнэ.

Депутадуудай постнуудай гэшүүд механизатор, малшадай дунда социалис мүрысөө эмхидхэнэ, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна, засагай дээдын зургаануудай болон нютагай Соведүүдэй гаргаһан тогтоол, шиидхэбэринүүдые тайлбарилан ойлгуулна. Газар тарялан, мал ажал дээрэ хүдэлжэ ябаһан депутадууд бүгэдэндэ үльгэр жэшээ харуулан ябадаг.

Мүнөө хүдөө ажахыда тон харюусалгатай хаһа — малай үбэлжэлгэ ерээд байна. Энэ үедэ сомоной Соведэй гүйсэдком, саг үргэлжэлгын комиссинууд, депутадууд бүхы хүсэ шадалаа энэ шухалын шухала кампаниие эмхитэйгээр үнгэргэлгэдэ зорюулна. Илангаяа хүдөө ажахын саг үргэлжын комисси ехэхэн оролдолго гаргажа байна. Түс комиссиие колхозой ахамад ветврач Р. Ж. Балданов хүтэлбэрилдэг. Ниитын адууһа малай тоо толгой олошоруулхын, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын, бэлдэгдэһэн тэжээл гамтайгаар, ашатай үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ асуудалда комиссиин гэшүүд гол анхаралаа хандуулна.

Мал ажал дээрэ хүдэлжэ байһан колхозниггуудые худалдаа наймаагаар, медицинскэ, соёл культурын талаар хангаха асуудал сомоной Соведэй гүйсэдкомой, депутадуудай үдэр бүриин анхаралда байна. Тэдэнэй эрилтые комплексноор хангаха тусхай график сомсоведэй гүйсэдкомоор болон колхозой партийна организациин парткомоор баталагданхай. Фермэ, отара, гүүртэнүүд дээгүүр худалдаа наймаанай, медицинскэ, соёл культурын, библиотекын хүдэлмэрилэгшэд автобусаар ябана.

Гэбэшье, малай үбэлжэлгын үедэ мал ажал дээрэ хүдэлжэ байһан колхозниггуудай эрилтые хангалгада ехэхэн дутуу, дундануудүзэгдэнэ. Тэдэнэр илангаяа худалдаа наймаагаар, соёл культурын талаар муу хангагдана. Тиимэһээ сомоной Соведэй гүйсэдком һаяхан болоһон заседани дээрээ шухала хэмжээнүүдые хараалаа.

Малшадай дунда ниитэ-политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, үхибүүдые һургаха, зүбөөр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ арадай гэгээрэлэй талаар саг үргэлжын комисси (түрүүлэгшэнь З. Л. Норбоева) нилээд хүдэлмэри ябуулна. Түс комиссиин оролдолгоор багшанар, лурагшад фермэ, отара, гүүртэнүүд дээгүүр ябажа, ойлгууламжын хүдэлмэри дэлгэрүүлнэ, дунда болон ахин һургуулинууд саг болзортоо һайн бэлэдхэл хэжэ, һуралсалай жэл эхилээ. Һургуулида ябаха үхибүүд баран һурана.

Ажалшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, ниитын болон ажалай журам бэхижүүлхэ, һуурин тосхонуудые болбосон түхэлтэй, ариг сэбэр байлгаха талаар сомоной Соведэй, тэрэнэй гүйсэдкомой, саг үргэлжын комиссинуудай оролдолгодо эхэнэрнүүдэй соведүүд, гудамжын комитедүүд горитойхон туһа хүргэнэ. Сомоной Соведэй харьяата газар дээрэ мүнөө гудамжануудай 10 комитет хүдэлнэ. Депутадууд А. Х. Ивановагай, Е. С. Бальжировагай, З. Б. Туртуевагай хүтэлбэрилдэг эхэнэрнүүдэй Соведүүд һайнаар хүдэлнэ.

Ажахы болон соёл культура хүгжөөхэ талаар сомоной Соведэй, тэрэнэй гүйсэдкомой ябуулжа байгаа хүдэлмэридэ үшөөл горитойхон дутагдалнууд үзэгдэнэ. Сомонойнгоо Соведэй депутадуудай, олониитын хүсэндэ гүшэглэн, энээниие ойрын сагта усадхахын түлөө сомсоведэй гүйсэдком тэмсэнэ.

Н. ЦЫБИКОВ.
Зэдын аймагай Бургалтайн сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Үндэр наһатайшуулай болон инвалидуудай байшан-интернадта республикын нютаг бүриһөө ерэһэн хүнүүд гүрэнэй тэдхэмжэ абадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: II группын инвалидууд Ц. Д. Унжуев, Н. А. Шулунов, М. Д. Смирнова гэгшэд сүлөөтэй сагтаа.

С. БАЛДУЕВАЙ фото

...АЙМИ БААБАЙН ...УБИ ЗАЯАН

...тын суута луговод Ахметхановтай Ша...й сабшалан дээрэ ...эм. Үнгэрэгшэ зу... һарада бороо ху...хабтар гандуу бэ... Шайми Ахметханович ... дээрээ ана мана ... һубагнаа уһа та...бда залигүй байба. ...уговод манай ойрто...рео мулталаад, ар...архиба. Һүүлээрнь ... ханаабай захадха...дэг ..., тагаан ...татай жаахан хүнэг ...

... мэндээ андалдаһа...

...й бусалгажа ууя, — ...э хэлэбэ.

...и баабайн шанаһан ...сай уужа байхадаа, ...алша хүнэй ажа... тухай, тэрээнэй хэрэг ...эдьхэл бодол тухайль ... хөөрэлдэхэ бүрээ ...мэ ойлгожо абаһан ...

... луговодоор ажалла... жэл болобоб. Тинхэ... Шара Талада ахалаг...[луго]водоор зургаадахи ...аллажа байнаб, ... яралгүйхэн хөөрэ...

Шара Талын тал... [сабш]алан болгохо һа... тушаажа абахадам, ...үүд «Шайми баа...бабшин даа! Эндэшни ... уһан намаг, малай...[ш]ьшье ябаагүй газар ... Ямар аргаар, хан... сабшалан болгохо — гэлсэгшэ бэлэй. ... Талын 150 гектарта ...о ургуулхын тула... оной хабар, зун ... ажал хэгдэһэн бай...лагша луговод Ах...та техникээр зэб...гдэһэн звено даалгагдаһан юм. Нэн түрүүн намаглиг газарые хатаахын тулада хэдэн олон гүнзэгы ханааб һубаг татагдаһан, дисковани хэгдэһэн, шугы бургааһа, шулуу шохойһоо сэбэрлэгдэһэн байна. Ахметхановай звеногой хэдыхэн хүнүүдэй эсэшэ сусашагүй ажал дэмы хооһоогүй. Тэрэ жэл даалгагдаһан сабшалан дээрэһээ түсэбөөр харагдаһан гектарай зургаан центнерэй орондо 19 центнер шэмэтэн һайхан үбһэн абтаа бэлэй. Тингэжэ хэр угһаа хойшо эзэгүй байһан Шара Талын намагһаа 2700 центнер үбһэн абтаа.

1972 онһоо хойшо байгша он болотор Шара Талын сабшалангаи гектар бүриһөө 20—22 центнер үбһэ ургуулна. Суута луговод Герасимовай шангай лауреадай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн, 1973, 1974, 1975 онуудта «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн хүндэтэ тэмдэгээр шагнагдаа. Тэрэшэлэн Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, КПСС-эй Сэлэнгын райкомой, аймгүйсэдкомой, колхозойнгоо правлениин болон парткомой Хүндэлэлэй грамотануудаар оло дахин шагнагдаһаниинь тэрэнэй үнэн сэхэ, шударгы ажалые гэршэлнэ.

Шайми Ахметханович ажалай алдарта замаар урагшаа тэгүүлдэг хүнүүдэй нэгэн.

1929 ондо арбан зургаатай Шайми нютагайнгаа үгытэй ядуу хүнүүдтэй нэгэн хамта «Урагшы» (Хадуур) гэжэ нэрэтэй колхоз тогтооһон, комсомолой эхин организациин секретаряар һунгагдаһан байна. Тэрэ гэһээр лэ ажалайнгаа үргэн замые алдаагүй һэн. Он жэлэй үнгэрхэ бүри онол аргатай, оншо шадабаритай болоһон Шайми 1933 ондо сельскэ Соведэй гүйсэдкомой секретаряар һунгагдажа, Улаан сэрэгэй албанда мордотороо энэл тушаалдаа жагсаһан, албанһаа ерэһээр сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшээр һунгагдаһан.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилхэдэ тэрэ фронт мордоо. Ленинград шадар болоһон байлдаанда хабаадалсаһан. Фашис сэрэгүүдтэй тэмсэхэдээ хатуу зориг, шэн габьяа харуулһанайнгаа түлөө дайшалхы медальнуудаар, мүн «Ленинградые хамгаалһанай түлөө» медальда хүртэһэн. Ленинградска фронт дээрэ 1943 оной мартын 16-да хүндөөр шархатажа, хэдэн һара эмшэлүүлжэ арганууд лаад, нютагаа бусажа ерээ бэлэй. Албанһаа табигдажа ерэхэтэйнь сасуу Шайми Ахметхановые нютагаархинииинь колхозой түрүүлэгшээр һунгаһан юм.

Шайми Ахметхановые ямаршье сагта хамтын хэрэгэй түлөө саг үргэлжэ оролдожо ябахыень харахат. 1940 онһоо Коммунис партиин гэшүүн, нэгэтэ бэшэ нютагай Соведэй депутадаар һунгагдаһан. Агууехэ Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойтой дашарамдуулан «Шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнагдаһан байна.

Шайми Ахметхановай түрэл нютаг Татари юм. 23 жэлэй саада тээ Ахметханов гэр бүлэтээ Байгал шадар нүүжэ ерэһэн. Тэрэ холын үдэрһөө хойшо Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо ажаллана. Ахметханов найман үхибүүтэй. Хүүгэдынь томонууд болонхой, зариманиинь дээдэ һургуули дүүргэээд, хүдэлжэ байнад. Эгээ ехэнь Энгэль хүбүүниинь Магаданай багшанарай институтда багшална. Нүгөө зариманиинь институт, техникумүүдые дүүргэнхэй. Отхон хүбүүн Альберт механизатор болонхой.

— Үхибүүдэйнгээ томо боложо, таатай мэргэжэлээ олоод, ажаллажа, хубитай жаргалтай байхадань баярлангүй байхын аргагүй. Минии һанахада, Совет гүрэнэй үдэр бүриин халуун анхаралаар манайхидал адли ехэ гэр бүлэнүүд хаанашье тэгшэ эрхэтэй, дүүрэн хэшэгтэй түбхинэн ажаһууна гээшэ. Би мүнөө 64 наһатай боложо, гүрэнэй тэдхэмжэдэ үни гарабашье, түрэл колхоздоо ажаллаһаар лэ байнаб. Арбан хоёр жэл соо луговодоор ажаллааб, тэрээндээ дадаад, хэжэ байһан хүдэлмэреэ орхихо дурамни үгы.

Минии һара бүриин салин хүлһэн зуун түхэригһөө доошо буудаггүй. Уужам паруул гэртэйб, үнеэтэйб, бэшэшье жэжэ малнуудые, шубуудые барнаб, газаагаа жэмэсэй саад тарихайб. Гэр бүлэдэмнай мотоцикл, телевизор, радиоприемник, холодильник гэхэ мэтэ зөөри зөөшэ яһала бии. Юу хэлэхэб даа шадалтай, дүүрэн буянтай түбхинэжэ, найман хүбүүд басагаднинга, 13 ашанарайнгаа жаргалые хаража, Хатифа хүгшэнтэйгөө сэдьхэл дүүрэн һуунабди, — гэжэ баяртайгаар хэлэнэ.

Шайминии эсэгэ Ахметхан тогоо хаанта засагай хэрзэгы хатуу үедэ ажаһууһан, анхабгар муухай дарлалга мүлжэлгэ, гасалан зоболон үзэһэн, арбан үхибүүдэйнгээ юһыень алдаһан бэлэй. Тэрэ үеын түлөөр ядуу байдалые дабажа шадаагүй, үлэсхэлэн зоболондо нэрбэгдэжэ, бэеэ муудаһан Ахметхан дүнэ наһатайдаа нүгшэһэн гэхэ.

Ахметханай ганса хубүүн совет засагай үедэ ажаһууха золтой, Совет Конституциин ашаар жаргалаа эдлэхэ хубитай байгаа. Шайми баабайн хуби заяан иимэл даа.

Р. БАЛДАНОВ

ҺҮҮЛШЫНЬ ЗАМДА ҮДЭШЭБЭ

(Түгэсхэл. Эхининь 1-дэхи нюурта).

Траурна ёһолол В. И. Ленинэй Мавзолейн үмэнэ зогсобо И. И. Якубовскиин үнэһэн шарилтай урна ехэ буугай лафет дээрэһээ буулгагдажа, тусхай табсан дээрэ табигдаа.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, И. Н. Демичев, П. М. Машеров, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, К. Ф. Катушев, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, Я. П. Рябов Мавзолейн трибуна дээрэ гараба. Хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ правительственна комиссиин гэшүүд мүн лэ эндэ гараа.

Траурна митинг эхилбэ. Хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ правительственна комиссиин түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай маршал **Д. Ф. Устинов** КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын даалгабаряар траурна митингые нээгээ.

— Совет арад, Армиин ба Флодой сэрэгшэд КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Советскэ Союзай хоер дахин Герой, Советскэ Союзай маршал Иван Игнатьевич Якубовскиие мүнөөдэр ехэ шаналал гашуудалтайгаар һүүлшынь замда үдэшэжэ байна. Сэрэгэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшаһаа, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда эдэбхитэйгээр хабаадагша баатарһаа, Ленинскэ партиин, социалис Эхэ ороной үнэн хүбүүнһээ хахасажа байнабди.

Иван Игнатьевич Якубовскиин наһанайнь зам ажалшан арадай гүн дундаһаа гараһан совет сэрэгэй олон начальнигуудайхидал адли юм. Совет засаг бэлиг ба шадабаринуудаа хүгжөөхэ үргэн ехэ арга боломжонуудые Белоруссиин үгытэй таряашанай хүбүүнэй үмэнэ нээһэн байна. Иван Игнатьевич Агууехэ Октябриин түйлалтануудые хамгаалха хүндэтэй, алдарта хэрэгтэ эдир багаһаа хойшо өөрыгөө зорюулһан, хуби заяагаа Совет Армитай холбоһон намтартай. Сэрэгэй һургуулиин курсантһаа Советскэ Союзай маршал хүрэтэрхи замаар түс Армиин зэргэдэ ябажа ерээ.

Энэ хадаа Коммунис партиин дэбжүүлһэн ба хүмүүжүүлһэн, совет сэрэгэй бэлиг түгэс начальнигуудай нэгэн байжа, ами наһанайнгаа һүүлшын үдэр хүрэтэр тэрэнэй үнэн сэхэ, эдэбхитэй сэрэгшэнь зандаа үлөө.

Коммунис парти, Советскэ правительство Эхэ оронойнгоо үмэнэ Советскэ Союзай маршал Якубовскиин гаргаһан онсо ехэ габьяануудые үндэрөөр сэгнэжэ, Советскэ Союзай Геройн үндэр дээдэ нэрэ зэргые тэрээндэ хоёо дахин олгоһон, олон орденуудаар, медальнуудаар шагнаһан байгаа. Чехословакиин Социалис Республикын Геройн нэрэ зэргые тэрээндэ олгоһон, социалис олон оронуудай орденууд болон медальнуудаар шагнаһан ушар интернациональна габьяануудыень мэдэрһэн ябадал болоно.

Иван Игнатьевичай арюун тунгалаг образ манай зүрхэ сэдьхэлдэ, совет арадай ба тэрэнэй сэрэгшэдэй дурасхаалда хэтэ мүнхэдөө үлэхэл, — гэбэ.

Советскэ Союзай маршал **К. С. Москаленкодо** үгэ үгтэбэ. Тэрэ иигэжэ хэлээ:

— Эрэлхэг солдадай, дүлэтэ совет патриодой, манай ороной сэрэгэй элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшын, Советскэ Союзай маршал Иван Игнатьевич Якубовскиин зүрхэн сохилхоео болибо гэжэ этигэхэнь бэрхэтэй байна. Иван Игнатьевичые һайн мэдэдэг, дайнай хэсүү жэлнүүдтэ урагшагүйдэлгын гашуудал ба илалтын баярые тэрээнтэй хамта хубаалдаһан бидэнэр, аха үеын сэрэгшэд дахинаа хүсэгдэхэгүй гээгдэлэй шаналал гашуудалда дайрагдаад байнабди.

Иван Игнатьевич Якубовскиин бүхы ажаябадалынь — өөрынгөө арадта, түрэл Коммунис партидаа үнэн сэхээр алба хэлгын гайхамшаг жэшээ болоно.

Олон фронтнууд дээрэ Якубовскиин командовани доро дайлалдаһан частьнуудай ба соединенинүүдэй ябуулганууд дотор командирай бата найдамтай хүтэлбэри, дайшалхы орёо зорилгонуудые эсэстэнь хүрэтэр шиидхэхэ шадабаринь хододоо элеэр харагдадаг байһан. Иван Игнатьевичта Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ хоёр дахин олгоһон ушар — тэрэнэй габьяануудые, манай Совет Эхэ ороной түлөө байлдаануудан үедэ тэрэнэй гаргаһан габьяануудые, эрэлхэг зориг ба баатаршалгыень үндэрөөр сэгнэһэн ябадал болоно.

Солдат ба коммунист Иван Игнатьевич Якубовский зүрхэнэйнгөө һүүлшынхеэ сохитор дайшалхы жагсаалда байһан байна. Бүхы совет хүнүүдэй, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэдэй дурасхаалда партиин үнэн хүбүүн, эрэлхэг зоригто солдат, уужам сагаан сэдьхэлтэй хүн зандаа хододоо үлэхэл.

Удаа тээнь КПСС-эй Московско городской комитедэй секретарь **В. Н. Макеев** иигэжэ хэлэбэ:

— Москвагай ажалшад сэрэгэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, Советскэ Союзай маршал Иван Игнатьевич Якубовскииһоо мүнөөдэр ехэ шаналал гашуудалтайгаар хахасажа байна.

Немец-фашис булимтарагшадтан совет арадай тулалдаһан тэмсэлэй баатар габьяата олон хуудаһанууд Иван Игнатьевич Якубовскиин нэрэтэйнь холбоотой юм. Москвагай ойродохи түүхэтэ байлдаануудта Иван Игнатьевичай хабаадаһыень москвагаихид гүнзэгы баясхалангай мэдэрэлтэйгээр хододоо һанажа, дурдажа байхал.

Иван Игнатьевич Якубовскиин ажаябадалынь олон жэлдэ Москватай холбоотой байһан юм. Иван Игнатьевич эндэ һураһан, Московско городской партийна организациин хүдэлмэридэ, хотын ниитэ-политическэ ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадаһан байна.

Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Могилевско областиин «Дрибинский» совхозой тракторист **А. А. Байковто** үгэ үгтэбэ.

Советскэ Союзай маршал Иван Игнатьевич Якубовскиин арюун тунгалаг образой үмэнэ ехэ шаналалтайгаар доро дохин ёһолнобди, энэ гээгдэл бидэндэ, тэрэнэй нютагайхидта, Могилевско областиин ажалшадта илангаяа ехэ гашуудал ушаруулаа.

Иван Игнатьевичай эдир наһан Белоруссиин газар дээрэ үнгэрһэн, эндэ комсомолдо ороһон, командир ба коммунист болоһон, эндэ фашис булимтарагшадтай тулалдаһан, түрүүшын байлдаанда хабаадаһан юм.

Совет Белоруссиин хүдэлмэришэд болон таряашад, бүхы ажалшад Иван Игнатьевичые эрхим, үнэн хани гэжэ мэдэдэг, тэрээндэ ехэ дуратайгаар, ехэтэ хүндэлэн хандадаг байгаа.

Болгариин Арадай Республикын арадай оборонын министр армиин генерал **Д. Джуров** иигэжэ хэлэбэ:

— Советскэ Союзай маршал Якубовскиин наһа бараһан тушаа манай гүнзэгы шаналалые социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай делегацинуудан үмэнэһөө Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедтэ, СССР-эй правительствада, бүхы совет хүнүүдтэ элирхэйлэн мэдүүлхыемни зүбшөөгыт. Энэ хүндэ гээгдэлые манай оронуудай арадууд ба арминууд таанадтай хамта хубаалдажа байна.

Манай хүндэтэ хани, дайшалхы нүхэрые мүнөөдэр һүүлшынь замда үдэшэжэ байхадаа, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай арминуудай нэгэдэл болон дайшалхы эмхидэлые манай партинуудай ба арадуудай энэ шухала түйлалтые бэхижүүлхэ хэрэгтэ Иван Игнатьевич Якубовскиин ехэ габьянуудтай байһыень мэдэрэн дурданабди, — гэжэ генерал Д. Джуров хэлэбэ.

Траурна митинг дүүрээ. Коммунис партиин, Совет гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд И. И. Якубовскиин үнэһэн шарилтай урные үргээд, Кремлиин хана тээшэ дабшаба. Ехэ буунуудай салюдай нэерээн доро урна тусхай нүхэн соо табигдажа, мрамор хабхагаар бүглэгдөө. Тэрээн дээрэ иигэжэ бэшээтэй:

ИВАН ИГНАТЬЕВИЧ ЯКУБОВСКИЙ

7 / I / 1912 — 30 / XI / 1976

Траурна маршын аялга зэдэлнэ. Советскэ Союзай гүрэнэй гимнын аялга тэрэниие халан ханхинаба. Совет Армиин сэрэгшэд Советскэ Союзай маршал Иван Игнатьевич Якубовскидо сэрэгэй һүүлшын ёһололнуудые хэхын тула, Мавзолейн үмэнэ жэгдэ жагсаалаар жэрын зогсоо.

(ТАСС).

ХИЛЫН СААНАҺАА

...ЛЬСИНКИ

...-эй МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

... найрамдалай Бүхэдэл... Совет Советскэ Союзай ...д социалис оронуудай ...айрамдалта үүсхэлнүү... һайшаана, эдэ бүгэдэ ...н амгалан байдал са... уласхоорондын аюул... байдал бэхижүүлхэ, буу ...үдые үрдилдэн гү... ябадал болоюулха хэ...туһа хүргэхэ гээд ехээр ... байһанаа элирхэйл...эн тухай ВСМ-эй эн...хаглагдаһан мэдүүлгэ ... хэлэгдэнэ.

БЕРЛИН

БҮРИН ҺАЙШААНА

ТАСС

СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседани боложо, Варшавска Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй Политическэ зүбшэлэлгын комитедэй ноябриин 25—26-да Бухарестдэ болоһон зүблөөн дээрэ ГДР-эй делегациин хэһэн тоосоое хаража үзэбэ. Эндэ толилогдоһон мэдүүлгэ дотор эдэнэр делегациин ажал ябуулгые, Политическэ зүбшэлэлгын комитедэй зүблөөнэй шиидхэбэринүүдые һайшаагаад, энэ зүблөөнэй ба тэрээн дээрэ абтаһан шиидхэбэринүүдэй ехэ удхашанартай байһые тэмдэглээ.

Социалис оронуудай эб найрамдалта программа Бухарестын зүблөөн дээрэ шэнэ шухала үүсхэлээр нэмээгдээ. Нэгэ нэгэндээ эсэргүү гээр ядерна буу зэбсэг түрүүлэн хэрэглэхэгүй гэһэн хамтын уялгануудые абахыень аюулгүй байдал ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөндэ хабаадаһан оронуудта дурадхагдаһан байна. Эб найрамдал ба аюулгүй байдалай түлөө тэмсэдэг бүхы оронуудта энэ дурадхал хабаатай юм.

Политическэ зүбшэлэлгын комитедэй Бухарестдэ болоһон зүблөөн эб найрамдал ба аюулгүй байдал сахишадань бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй үргэн ехэ программа табяа гээд мэдүүлгэ дотор саашадаа хэлэгдэнэ. Варшавска Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй бата нэгэдэлтэй байһые зүблөөн элирхэйлэн харуулба.

Эсэшэ сусашагүй, эдэбхитэй ажал ябуулгынь түлөө, уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулгада, Бухарестдэхи зүблөөе амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ шиидхэхы нүлөө үзүүлһэнэйнь түлөө СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюро, ГДР-эй Министрнүүдэй Совет КПСС-тэ, Советскэ Союзда, нүхэр Леонид Ильич Брежневтэ гүнзэгы сэдьхэлһээ баяр баясхалан хүргэбэ гээд документ соо хэлэгдэнэ.

ПЕКИН

ВСНП-гэй Саг үргэлжын комитедэй заседани

ТАСС

Бүхэхитадай арадай түлөөлэгшэдэй суглаачай Саг үргэлжын комитедэй заседани хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

Дэн Ин-чаое ВСНП-гэй Саг үргэлжын комитедэй Түрүүлэгшын орлогшын тушаалда томилхо тухай шиидхэбэри гаргагдаа. Эндэ мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, энэ шиидхэбэринь Бүхэхитадай арадай түлөөлэгшэдэй суглаанай удаадахи сессиин баталамжада табигдаха юм ха.

ВСНП-гэй Саг үргэлжын комитет Цяо Гуань-хуае гадаадын хэрэгүүдэй министрэй уялгаһаа сүлөөлөөд, энэ тушаалда Хуан Хуае — ООН-ой дэргэдэ КНР-һээ байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшэ байһан хүниие томилоо.

Цяо Гуань-хуа «дүрбэнэй бүлэгтэй» холбоо барисаатай байһанай түлөө шүүмжэлэгдэбэ.

ВАРШАВА

ПНР-эй СЕЙМЭЙ ЗАСЕДАНИ

ТАСС

ПНР-эй Сеймэй заседани эндэ болобо. ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевич 1976 — 1980 онуудта, мүн 1977 ондо арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбүүдэй проект тухай элидхэл хээ.

ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй, правительствын Президиумэй бүридэлдэ хубилалтануудые оруулха тухай асуудалые ПНР-эй Сейм хаража үзэбэ. Сейм Ю. Кемпуе, К. Сецомскиие, Я. Шидлягые ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшоноороор томилоо. Э. Войташек — ПНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрээр, Мария Мильчарек — захиргаанай, нютагай ажахын ба оршон тойронхи байгаалиин хамгаалгын министрээр, М. Вировский — ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшоор, Г. Конопацкий — химическэ промышленностиин министрээр, А. Ковалик дотоодын худалдаа наймаанай ба хүн зоной эрилтэнүүдые хангалгын министрээр томилогдобо.

МЕХИКЭ

Мексикэдэ Президентын засаг дамжуулагдаба

ТАСС

Мексикын Холбоото Штадуудай шэнэ Президент Хосе Лопес Портильо гэгшэдэ засаг дамжуулгын ёһолол эндэ болобо. Тэрэ июлиин 1-дэ үнгэргэгдэһэн бүгэдэ ниитын һунгалтын үедэ энэ тушаалда һунгагдаа һэн.

Президент тангаригаа үгэһэнэйнгөө һүүлээр оронойнгоо арад зондо хандан үгэ хэлэбэ. Ороной экономическа байдалай асуудалнуудта тэрэ гол анхаралаа хандуулаа. Мүнгэнэй үнын уналгые болиюулха, хүдэлмэригүйдэлгые зайсуулха программа Хосе Лопес Портильо табиһан байна. Аграрна реформо хэхэ шухала гэжэ Президент мэдүүлээ. Бии бангаа дутуу дундануудые усадхаха талаар манайда шухала хэрэгтэй юумэн бии гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Манай правительствын гадаадын политика хүгжэжэ байгаа оронуудай ашатуһада харюусаха, империализм ба шэнэ түхэлэй колониализмын али бүхы үзэгдэлнүүдтэ эсэргүүгээр шэглүүлэгдэхэ байна гэжэ президент тэмдэглээ.

Гадаадын делегацинууд, тэдэнэй дунда СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо П. Г. Гилашвили түрүүтэй Советскэ Союзай делегаци энэ ёһололдо хабаадаһан байна.

МҮНӨӨДЭР—СОВЕТ КОНСТИТУЦИИН ҮДЭР

Совет Конституциин ёhoop ороноймнай хүн бүхэн эрдэм номдо hураха эрхэтэй. Агууехэ Октябрийн хубисхалай урда тээхи тулюур туйган байдалтай малша буряадай ажабайдал танигдахаар бэшээр хубилаа. Нарата Буряад ороной ниислэл хото Улаан-Үдэдэ 4 институт ба хэдэн филиалнуудта, техникум болон училищинуудта хэдэн арбаад мянган залуу хүбүүд, басагад hуража байна. Жэшээнь, Буряадай хүдөө ажахын институдай табан факультедтэ 3.100 хүн hурана. Тус институт дүүргэhэн хүдөө ажахын дээдэ эрдэмтэн мэргэжэлтэд республикын олон ажахынуудта эршэмтэйгээр хүдэлжэ байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүдөө ажахын ерээдүйн мэргэжэлтэд хэшээлэй үедэ.

С БАЛДУЕВАЙ фото.

ӨӨРСЭ ЯНЗЫН ИСКУССТВО

Улаан-Үдын П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин концертнэ зал уянгата hайхан аялга дуунда, сахилгаан түргэн хатар нааданда дуратайшуулай зүрхэ сэдьхэлыень буляан татадаг газар болоhон хой.

Владимирска филармониин цыган арадай «Фольклорос романо» гэжэ эстрадын ансамблиин гастроль hая эндэ нээгдэбэ. Эдэнэй концерт гурбан хубиhаа бүридэнэ.

«Цыгануудай орон нютаг руу түрэ хуримай аяншалга» гэhэн зүжэг-концерт эхиниинь болоно. Г. Жемчужный тэрэнэй сценариин автор ба режиссёр юм. П. Деметр болон Н. Жемчужный энэ зүжэг-концертын хүгжэмыень бэшэhэн байха юм. РСФСР-эй габьяата артист И. Хрусталев хатар наадыень зохёон табла. России Федерациин габьяата артист, композитор Н. Жемчужный уран hайханай талаар хүтэлбэрилэгшэ юм.

Үргэн нэлэнхы талын дунда отоглоhон бүлэг цыган зоной hуудал байдал эндэ харуулагдана. Эдэнэр уянгата hайхан, огсом солгёо, хоолойгоо хашажа, утаар татаhан аялга дуугаараа, сахилгаан түргэн хатар наадаараа арад зонойнгоо нүүдэл байдалтай, согтой хүхюун, үзэсхэлэн hайхан байгаали ба манай ерээдүй болохо үхибүүдтээ, хүгжэм дуун болон хатар нааданда айхабтар дуратай, амгалан тайбанаар ажаhуухые хүсэдэг байhыень гэршэлнэ.

Сопрано хоолойтой Анга Иванова цыган арадай дуунуудые согтой шангаар, утаар татан гүйсэдхэжэ, сугларагшадай зүгhөө альга ташалгаар угтагдаа.

Удаань Ляля Шишкова сценэдэ гаража цыган хатар наадаба. Уян нугархай хүдэлсэнь, бүхы бэеэрээ, нүүр шарайгаараа хатарай удхые гүйсэд гаргажа шадаhан ушарынь тэрэнэй бэлигтэй бэрхэ байhые гэршэлнэ.

Александр Савельев, Раиса Шишкова, Михаил Калугин гэгшэд цыган арадай дуунуудые, аха дүүнэр Огневууд, Тамара Янышева, Нино Волшенинова гэгшэд цыган хатар гитарын аялга хүгжэм гэро шадамар бэрхээр гүйсэдхэбэ. Утаар таталууhан, гуниг гуруулhан дуунууд огсом түргэн шог дуунуудаар hэлгэнэ. Гар гуудаа, дала мүрөө hалгануулан, шэшэрүүлэн хатархыень харахада урматай даа. Солист-скрипач Эрнст Бычко румын арадай аялга дуунуудые магнагшадта бэлэглэбэ.

Баритон хоолойтой Георгий Жемчужный цыган арадай дуунуудые, романснуудые угалбаритай зохидоор гүйсэдхэбэ.

РСФСР-эй габьяата артист композитор Николай Жемчужный (тенор хоолойтой) өөрынгөө зохёоhон «Сэбэр басаган», «Ислоон утаhата...», «Уряадамни харюусыш...» ба бусад дуунуудые гүйсэдхэжэ, сугларагшадай магтаал hайшаалда хүртэhэн байна.

Цыган арадай «Фольклорос романо» гэжэ эстрадын ансамблиин артистнууд үшөө хэдэн үдэрэй туршада уран бэлигээ республикымнай хүн зондо бэлэглэхэ юм.

Б.-М. ЖИГЖИТОВ.

МАЛШАДТА АЙЛШАЛНА

Хажуу таладаа «Автолавка» гэhэн гаршагтай автомашина малшадай эгээл хүндэтэй айлшаниинь болонхой. Тиимэhээ автолавкын жолоошон графигайнгаа ёhoop хонин гүүртэ, отарануудта тэрэл үдэртөө заабол хүрэдэг заншалтай.

— Манай райпогой жолоошодто эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые наймаалха тусхай түсэб табижа үгэhэн юм. Жэшээнь, намда эгээл олон гүүртэ, отарануудтай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозые даалгажа үгэhэн байгаа, — гэжэ Баргажанай райпогой автолавкын жолоошон Ж. Б. Раднаев хөөрэнэ.

Нүхэр Раднаев Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой малшад хонишод болон таряашадые эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангажа эхилhэн сагhаа хойшо олоной зүгhөө гансал hайшаал, магтаалда хүртэжэ ябадаг.

Бидэнэй Яhын малшадта хүрэжэ ерэхэдэ, Жамбал Бубеевич үни хада иишэ ерэнхэй, мал адуулагшадта хэрэгтэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые наймаалжа байба. Яhы гээшэмнай колхозой буусаhаа аяар 30-аад модоной газарта оршоно. Тиимэhээл малшад автолавкынгаа ерэхэдэ, hайндэрэйхидэл мэтэ баясадаг, урмашадаг болонхой.

Малшад, таряашадай дунда ябажа hураhан автолавкын жолоошон-наймаалагша хэнэй ямар хубсаhанда, хэрэгсэлдэ дуратай байhые мэдэнэ. Тиимэhээ удаадахи ерэлгэндээ заатагүй шухала хэрэгтэй хубсаhа, сабхи, валенка, ботинкануудые асарhан лэ байдаг шуу. Нүхэр Раднаев тус колхозой найман гүүртэ, отаранудай хүдэлмэришэдэй байдаг газарнуудые хэдэн үдэрэй туршада ябаад гарахадаа, бултанай зүгhөө hайшаал магтаалда хүртэнхэй, ээлжээтэ эрьесэдээ ерэхээр бэлдэжэ ородог болонхой.

Иигэжэ олоной хэрэгэй түлөө hаналаа табилсажа ябадаг Ж. Б. Раднаев эрхим наймаалагшадай нэгэн гэжэ Баргажан голдо тоологдодог болоhоор үнинэй.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: автолавкын наймаалагша Ж. Б. Раднаев малшадта ерээд байна.

Авторай фото.

МИКРОАВТОБУС-ТАКСИ

Гое hайхан зүhэтэй ГАЗ-2203 маркын хүнгэн машинанууд Улаан-Үдэ хотымнай үйлсэ, талмайнуудаар hүндэлдэг болэжо эхилбэ. Энэмнай нэгэ доро арба нэгэн хүниие hуулгаад ябаха заахан автобус-такси болоно.

— Шэнэ маршрудта табигдаhан эдэ таксинууд мүнөөдөө түмэр замай болон автостанци, Революциин талмай, мүн түмэр замай станци, Октябрьска районой 43-дахи квартал хүрэтэр улад зониие зөөхөөр хараалагдаба, — гэжэ хүнгэн таксинуудай дежурна диспетчер М. Н. Григорьева хөөрэнэ.

Шэнэ маршрудаар мүнөөдөө табан тиимэ хүнгэн машина ябажа эхилэнхэй. Шэнэ маршрудай таксинуудта hууха дуратаншуул дээрэ дурсагдаhан газарнуудhаа дарatай тээшээ ошохо аргатай. Жэшээнь, Лениннэй нэрэмжэтэ гудамжадахи хүнгэн таксинуудай диспетчернүүдэй байшангhаа зууранда «Саян» буудал дайраад, 13-дахи квартал ошогдохоор хараалагдаhан байна.

Т БАДМАИН.

ТҮРҮҮШЫН ОЛЗО

Баунтын аймагта агнууриин хаhа түлэг дундаа. Мүнөө аймагай зуу гаран ангуушад гүн тайга, орьёл хада уулануудта ангай үнэтэ арhа, мяха бэлэдхэхээр гаранхай.

Муйскын, Уакидай, Багдаринай олзоборилгын участогууд агнууриин хаhые яhала hайн бэлэдхэлтэйгээр угтаhан байна. Дурсагдагша участогуудай ангай арhа, мяха тушаан абадаг пунктнуудта агнууриин түрүүшын олзо абтажа эхилээ. Жэшээнь, Уакидай участогай үнинэй ангуушан Д. Филонов 800 гаран, П. Серов 500-гаад ондатрын арhа тушаагаад, хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхээ тайгадаа бусаба.

Мүнөө жэлэй агнуурида нютагай ангуушад олоороо хабаадалсана. Тэдэнэй дундаhаа Л. Платонов Багдаринай ангай арhа тушаан абадаг пунктда 20 hойр, 50 гаран хэрмэ, тиихэдэ В. Сундуков 90 гаран хэрмэ, 230 түхэригэй хэдэн hолонго тушааба.

А. ЦЫРЕНОВ.

„АНГААХАЙТАЙ" УУЛЗАХАТ

Буряадай кукольна театрта буряад труппа бии болгогдобо. Бернет гэгшын зохёоhон «Ангаахай» гэжэ зүжэгые уран зохёолшо Ц-Б. Бадмаев буряадшалаад, hая абтаhан буряад актернууд бэлдэжэ эхилхэнь. Январиин эхеэр хүдөө гаража, буряад нютагуудта түрүүшынгээ зүжэг харуулха юм.

Театрай ород труппа Хабаровска хизаараар хоёр hарын туршада гастрольдо ябаhанаа бусаба.

Е. ЕРШОВА.

ЕРЭЭДҮЙ СЭРЭГШЭДЭЙ КЛУБ

Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай «Текстильщик» гэжэ соёлой байшанда ерээдүйн сэрэгшэдэй клуб эмхидхэгдэбэ. ВЛКСМ-эй Октябрьска райкомой үүсхэлээр энэ клуб байгуулагдаа. Залуу үетэниие сэрэгэй албанда бэлдэхэ хэрэг энэ клубай ажал ябуулгын гол зорилго болоно.

Октябрьска районой дунда hургуулинуудай ахамад классуудай, техническэ мэргэжэл олгодог училищинуудай, тусхай дунда hургуулинуудай hурагшад, дээдэ hургуулинуудай студентнэр, предприятинуудай залуу хүдэлмэришэд энэ клубта hураха юм. Тэдэнэр ССР Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй түүхэ болон дайшалхы зам, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай фронтнууд дээрэ совет сэрэгшэдэй гаргаhан баатаршалга, Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой мүнөөнэй байдал тухай болон бусад асуудалнуудаар лекцинүүдые шагнаха байна.

Октябрьска районой сэрэгэй комиссариадай хүдэлмэрилэгшэд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеранууд, партийна ба комсомолой органуудай хүдэлмэрилэгшэд ерээдүйн сэрэгшэдтэ лекцинүүдые уншаха юм.

Манай корр.

АЯНШАЛГАhАА БУСАБА

Сэлэнгын аймагай хүдөө ажахын түрүүшүүл Монголой Арадай Республикаар аяншалгада ябаhанаа түрэл нютагаа бусажа ерэбэ.

Химнын совхозой Цайдамай фермын залуу hаалишан Цырен-Бутыт Базарова, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан, Ташарай фермын комсомолой бүлэгые ударидагша Дарима Данзанова, Сэлэнгын совхозой эрхим комбайнер Цыпыл Данзанов гэгшэд түрүүшүүлэй тоодо ябалсаба. Үнэн сэхэ, шударгы ажалайнгаа түлөө тэдэнэр ВЛКСМ-эй Сэлэнгын райкомой зууршалгаар Монгол ороноор аяншалжа ерэ.

Р. БАЛДАНОВ.

ҮБЭЛЭЙ ТҮРҮҮШЫН hАРА

Байгша оной ноябрь hарын сагай уларил урда жэлнүүдэйхиhээ ондоо байба. Юуб гэхэдэ, hарын эхиндэ гэнтэ шанга хүйтэн болоhон аад, hүүлшын арбаад хоногой туршада дулаарhан байгаа. Сагай уларил шэнжэлэгшэдэй тоолуулhанай ёhoop, заримдаа иимэ хубилалта 10—20 жэл болоод үзэгдэдэг байна. Ямар шалтагаанhаа иимэ хубилалта болонob гэхэдэ хойто зүгэй хүйтэн агаар урда зүг руу шэглэнэ. Хойно ёор урда зүгэй дулаан агаар хойто зүг руу нүүhэн байба. Тиимэhээ манай эндэ ноябрь hарын гурбадахи арбан хоногто бага зэргэ дулаараад абаhан байгаа.

Декабрь hарые шэмэрүүн hүүтэн үбэлэй түрүүшын hара гэжэ хэлэдэг. Энэ hарада хүйтэн улам шангадажа, хаа хаанагүй хүр саhан тогтодог, газар, нуур сөөрэм, гол нууд бүри ехээр хүрэжэ эхилдэг. Тиин декабрь hарада ноябрьhаа 5—10 градусаар үлүү хүйтэн болодог. Байгша ондо декабрь hарада урда жэлнүүдэйхидэ орходоо 2—3 градусаар үлүү хүнгэн болохоор хараалагдана. Байгал шадар, Баргажанай аймагта 10—20, бусад нютагуудта 5—10 миллиметр саhан орохоор багсаагдана.

hарын түрүүшын арбан хоногто зарим нютагуудта бага зэргэ саhан орохо, hүүл тээнь шуурганха. Баруун хойто зүгhөө секундын 7—12 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. hүниндөө 16—21, үдэрынь 7—12, республикын хойто аймагуудта hүниндөө 27—32, үдэрынь 17—22 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

Хоёрдохи арбан хоногто бага зэргэ үүлэтэй байха, саhан орохогүй. hүниндөө 28—33, үдэрынь 17—22, хойто аймагуудта hүниндөө 32—37, заримдаа 40, үдэрынь 22—27 градус хүрэтэр хүйтэрхэ зэргэтэй

hарын hүүлшын арбан хоногой туршада hүниндөө 25—30, үдэрынь 18—23, hүүл тээшээ hүниндөө 33—38, хойто аймагуудта 35—40 градус хүйтэн үзэгдэхөөр хүлеэгдэнэ.

Байгал-Амарай түмэр замай барилга шадар hарын туршада 10—20 миллиметр саhан орохо. hарын түрүүшын арбан хоногто hүниндөө 25—30, үдэрынь 15—20, хоёрдохи арбан хоногой туршада hүниндөө 30—35, заримдаа 37—42 градус хүрэтэр хүйтэрхэ зэргэтэй.

Н. АФОНИНА,
Улаан Үдын гидромет обсерваториин директор

АНГАЙ ФЕРМЭДЭ

Баунтын аймагай халтар хара үнэгэнэй хоёр фермын ан үсхэбэрилэгшэд абаhан түсэбөө бэелүүлхые оролдоно.

Олон жэлэй туршада ангай фермэдэ хүдэлжэ, дүршэлтэй болоhон ан үсхэбэрилэгшэд А. Манюхина, А. Марущенко, С. Мучи, Д. Колмакова гэгшэд ажалай үндэр амжалта туйлана.

Ангай энэ хоёр фермын коллектив 3800 hайн шанартай халтар хара үнэгэнэй арhа гүрэндөө тушаахань.

Иигэжэ Баунтын аймагай коопзверопромхоз, абаhан социалис уялгаяа hайн дүүргэжэ байна.

Ц АЛЕКСЕЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Мүнөөдэр — Совет конституциин үдэр». «Арадай засаг» — А. Алейнигэй статья. «Социалис мүрысөөнэй ябаса» — суглуулбари. ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Коллективэй зохёохы хүдэлмэриин үүсхэл» — Н. Опагай статья. «Хүсөөтэдэ ерэhэн үбэл» — Л. Неретинагай корреспонденци. «Профсоюзна конференциин тоосоон». «Түрэл орон доторнай» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаhанда «Нангин дуратай Эхэ орондоо» — С. Тыхеевагай статья. Хилын саанаhаа абтаhан мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Нютаг нютагай hонин. Спорт. Долоон хоногой телевидениин программа.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Декабриин 5-hаа 12 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00 — «Спортлото» наадалга. 2.10 — «Эсэгэ ороноо магтан дууланаб». Совет поэдүүдэй шүлэгүүдээр найруулагдаhан композици. 9.30 — «Энээниие таанар хэжэ шадахат! Залуу ухаалан зохёогшодой конкурс. 10.30 — «Хүгжэмтэ киоск». 11.00 — Забhарлалга. 11.10 — «Останкинадахи концертын студи урина». 12.35 — Мультфильмнүүдэй программа: «Каникулы Бонифация», «Петя-невидимка». 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — Шэнэ hонин. 14.00 — «Руслан ба Людмила» (2-дохи сери). 15.20 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 16.20 — «Советскэ Союз хариин айлшадай hанамжада». 16.35 — «Обычный месяц» (3-дахи сери). 17.40 — Концерт. 17.50 — Забhарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — Уран hайханай гимнастикаар «Интервидениин» кубок. 19.45 — Мүнөөдэр — СССР-эй Конституциин үдэр. 20.15 — Баледэй артистнарай концерт. 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — «Хүдөөгэй час». 22.20 — Забhарлалга. 22.30 — Уласхоорондын hонин. 23.00 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 24.00 — «Время».

ПОНЕДЕЛЬНИК, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — Табан жэлэй түсэб тухай. (Буряадаар). 18.25 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүдэй программа. 18.45 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 19.05 — «Октябриин ажалай габшагай бахта». 19.25 — Пропагандистнарта ба hуралсагшадта туhаламжа (буряадаар). 19.45 — «Хүдөө тосхоной архитектура». 20.25 — «Танай бэшэгүүдээр». 20.50 — «День приема по личным вопросам» — кинофильм. 22.20 — Гитарист Широков наадаха.

ВТОРНИК, 7

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.10 — «Совет Хуулин үндэhэ hуури». 11.40 — В. Маяковский. «В. И. Ленин тухай поэмэ». 12.10 — Москвагайхид Арбадахи табан жэлэй вахтада». 12.40 — «Хүхюу нотонууд». 13.15 — «Эса из Кауниссари» — телевизионно уран hайханай фильм (Финлянди). 14.00 — 21.00 — Шэнэ hонин. 14.10 — «Зураг бүхэндэнь наран». 14.25 — «Хонжоо наймаанай, мэхэ гохын орондо», «Дэлхэйн бизнес» гэhэн циклhээ. 14.55 — Совет композиторнуудай дуунууд. 15.20 — «Социалис мүрысөөнэй ябаса». КПСС-эй Кемеровскэ обкомой нэгэдэхи секретарь Л. А. Горшков дамжуулгада хабаадалсаха. 16.05 — 22.15 — Финляндиин телевидениин программа. Финляндиин национальна hайндэртэ зорюулагдаhан дамжуулга. 17.50 — Забhарлалга. 18.00 — 24.00 — «Время». 18.30 — «Абхази дуулана» — телевизионно хүгжэмтэ фильм. 19.45 — «Уран шүлэг». М. А. Дубин. П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ концертнэ зал соо вечер.

Улаан-Үдэ. 21.15 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 21.35 — Телевизионно hонин. 21.55 — Социалис мүрысөөнэй ябаса.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Операция Кобра» — уран hайханай фильм.

«Орбита». 21.15 — А. Хачатурянай «Гаянэ» гэжэ баледhээ сюитэ.

СРЕДА, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» 11.10 — Эстониин ССР-эй арадай артист Хендрика Круммай концерт. 11.45 — «Нэгэн бултанай түлөө, булта нэгэнэй түлөө». 12.30 — Үхибүүдтэ «Это было в разведке» — кинофильм. 14.00 — 21.00 — Шэнэ hонин. 14.10 — Уласхоорондын конкурсын лауреат П. Коган наадаха (скрипкэ). 14.35 — «Мүнөө сагай эрдэм наука». 15.05 — А. Токомбаевай уран зохёол. 15.50 — 23.00 — «Хүн ба хуули». 16.20 — 21.20 — «Начальник Чукотки» — кинофильм. 17.50 — Забhарлалга. 18.00 — 23.30 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — Телевизионно hонин. 18.50 — Хүгжэм.

«Орбита». 19.00 — СССР-тэ Румыниин хүгжэмэй фестивалиин нээлгэ. 22.50 — Забhарлалга. 24.00 — Футболоор УЕФА-гай кубок абахын түлөө. «Шахтер» (Донецк) — «Ювентус» (Турин). Забhартань «Спортлотогой» тираж.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.30 — Ород арадай инструментнүүдэй ансамблиин концерт.

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Пропагандистнарта ба hуралсагшадта туhаламжа». 19.20 — «Красный агат» — кинофильм.

ЧЕТВЕРГ, 9

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — Футболоор «Шахтер» (Донецк) — «Ювентус» (Турин). 10.50 — «Спортлотогой тираж». 11.00 — Забhарлалга. 11.10 — Залуушуулда зорюулагдаhан хүгжэмтэ вечер, Останкинай концертнэ студиhаа дамжуулга. 13.15 — «Горнистнууд харюусагты!» 14.00 — 21.00 — Шэнэ hонин. 14.30 — 18.40 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет». «Ажалай тоо ба шанар». Украинын КП-гэй Львовско обкомой секретарь В. А. Святоцкий дамжуулгада хабаадалсаха. 15.00 — 23.15 — СССР-эй арадай артистка М. Биешу дуулаха. 15.45 — 19.10 — «Солдатские мемуары». Телевизионно баримтата фильм. «Не машина, а золото!» 5-дахи фильм. 16.45 — 21.45 — «Искусствын мастернууд». РСФСР-эй арадай артист А. Джигарханян. 17.50 — Забhарлалга. 18.00 — 24.00 — «Время». 18.30 — «Спортлотогой» тираж.

Улаан-Үдэ. 20.10 — Телевизионно hонин. 20.30 — КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэрнүүдые бэелүүлхын түлөө.

«Орбита». 21.15 — «Шатарай hургуули». 22.50 — Забhарлалга. 23.00 — «Красноярска далай» — баримтата фильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.40 — «Түрүү дүй дүршэл» — «Арбадахи табан жэлэй арга нөөсэ» (буряадаар).

«Орбита». Футболоор «Шахтёр» (Донецк) — «Ювентус» (Турин)

Улаан-Үдэ. 21.00 — «Пламя» — уран hайханай фильм (1-дэхи сери).

ПЯТНИЦА, 10

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.10 — 16.00 — 20.00 — Фигурна хальтиралгаар «Нувель де Моску» гэжэ газетын шанда хүртэхын түлөө уласхоорондын мүрысөөн. 12.10 — «Эрдэмтэдэ үгэ үгтэнэ». 12.25 — «Ном шинии ажабайдалда». С. Я. Маршагай шүлэгүүд. 13.10 — Үхибүүдтэ фильм. Бага метражна уран hайханай фильмүүд. 14.00 — 21.00 — Шэнэ hонин. 14.30 — Ород арадай инструментнүүдэй ансамблиин концерт. 15.00 — 19.00 — «Манай биографи». «1922-дохи он» 17.00 — 23.10 — «Артлото». Эстрадын программа. 17.50 — Забhарлалга. 18.00 — 24 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — hурагшадта «Хонхо» гэжэ телевизионно журнал (буряадаар). 21.15 — Телевизионно hонин

«Орбита». 21.35 — [...]бор» — телевизионно [...] hайханай фильм. 22.5[...] «Забhарлалга. 23.00—[...]нэ харгыгаар», Барн[...] фильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРА[ММА]

Улаан-Үдэ. 18.00 — [...] энхэ байлга». Тележ[...] буряадаар.

«Орбита». 18.30 — Островскиин дууну[...] РСФСР-эй арадай [...] Э. Хиль дуулаха.

Улаан-Үдэ. 19.00 — «У[лаан-]Үдэ» хотын программа. [...] — «Пламя» — уран [hайха]най фильм (2-дохи сери).

«Орбита». 21.15 — [ба]римтата фильмүүдэй [про]грамма.

СУББОТО, 11

НЭГЭДЭХИ ПРОГРА[ММА]

«Орбита». 10.30 — «Танай бэшэгүүдээр» [...]жэмтэ программа. 11.00 [Заб]hарлалга. 11.10 — [...] «Нувель де Моску» гэжэ газетын [шанда] хүртэхын түлөө ула[схоо]рондын мүрысөөн. Эр[...]лэй фигурна хальт[...] 12.00 — «АБВГДейка» [...] «Онтохоной орондо [...]лалга». «Сказка о царе [Сал]тане» — уран hай[ханай] фильм. 14.00 — 21.[00] Шэнэ hонин. 14.10 — [«Оче]видное невероятное». [...] — Мультфильмнүүдэй [про]грамма. «Мойдо[дыр»] «Дво[...] 15.40 — «[...] энхэ байлга» почтын [про]грамма. 16.10 — «[...] низм моя профессия» [ба]римтата фильм. 16.[...] 21.25 «Госпожа Бо[ва]ри» телевизионно уран hай[ханай] фильм. (Франци, 1-дэхи [се]ри). 17.50 — Забhар[лалга.] 18.00—24.00 — «Вр[емя»] 18.30 — Гүрэнэй Во[...] арадай хоорой концерт. [...] — Шатараар СССР-эй [чем]пионка А. Ахшару[мова] 19.25 — «9 дэхи студи[...] левизор харагшадта ха[...]сана. 21.15 — «Спорт[лото]гой» тираж. 22.55 — [Заб]лалга. 23.00 — Литера[...] уншалга. Н. А. Некра[сов] поэмэнүүд. 23.40 — «[...]цы танца». Фильм-конц[ерт.]

ВОСКРЕСЕНИ, 12

НЭГЭДЭХИ ПРОГРА[ММА]

Улаан-Үдэ. 10.40 — [...] бүүдтэ «Шинии нүхэр [хүг]жэм». 11.15 — «Свет[...] гэжэ үхибүүдтэ зорюу[лагда]hан телевизионно викто[рина] 11.40 — Үхибүүдтэ [...] фильмнүүд. 12.00 — «А[...] уран бэлиг» гэжэ фести[валь] Ахын аймаг.

«Орбита». 13.00 — [Со]ветскэ Союзда алба хэ[нэб!»] 14.00 — 21.00 — Шэн[э hо]нин. 14.10 — «Образцы [тан]ца». Фильм-концерт. 14[...] «Киногоор аяншалаг[шадай] клуб». 15.30 — «Хүг[жэмтэ] киоск». 16.00 — «Ул[асхоо]рондын hонин». 16.3[0] 21.30 — «Госпожа Бова[ри»] телевизионно уран hай[ханай] фильм. (Франци, 2-дох[и се]ри). 17.50 — Забhарл[алга.] 18.00 — 24.00 — «В[ремя».] 18.30 — 23.00 — [...] «Нувель ве Моску» гэжэ [га]зетын шанда хүртэхын [түлөө] фигурна хальтира[...] уласхоорондын мүры[сөөн.] Спортивна хатар. 20.00 «Хүдөөгэй час». 21.1[5] — «Нон». Телевизионно [ба]римтата фильм. 22.50 Забhарлалга 23.30 Рид дуулаха.

ХОЁРДОХИ ПРОГРА[ММА]

Улаан-Үдэ. 13.00 — «[...]шая земля» — уран hай[ханай] фильм.

Редактор
Р. Б. ГАРМАЕВ.

САГАЙ УЛАРИЛ

Декабриин 5-hаа 9 болотор зарим нютагуудаар нэгэ сэлмэжэ, нэгэ бүрхэжэ байха. Зарим нютагуудта багэ зэргэ саhан орохо. Баруун тээhээ секундын 3—7 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. hүниндөө 19—24 градус, үдэртөө 8—13 градус хүйтэн байха. Байгал шадар hүниндөө 14—19, үдэртөө 4—9 градус хүйтэн байха.

Манай адрес, телефону[уд]

Индекс 670000, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, теле[фоны:] редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам. редакт[ора —] 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретаря — 2[...] секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2[...] сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганд[ы и] агитации — 2-56-32, промышленности и строительств[а —] 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-58, [куль]туры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — [...] информации — 2-34-05, общественная приёмная — 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректорская — 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Созета Министров БурАССР Н-06[...]